

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

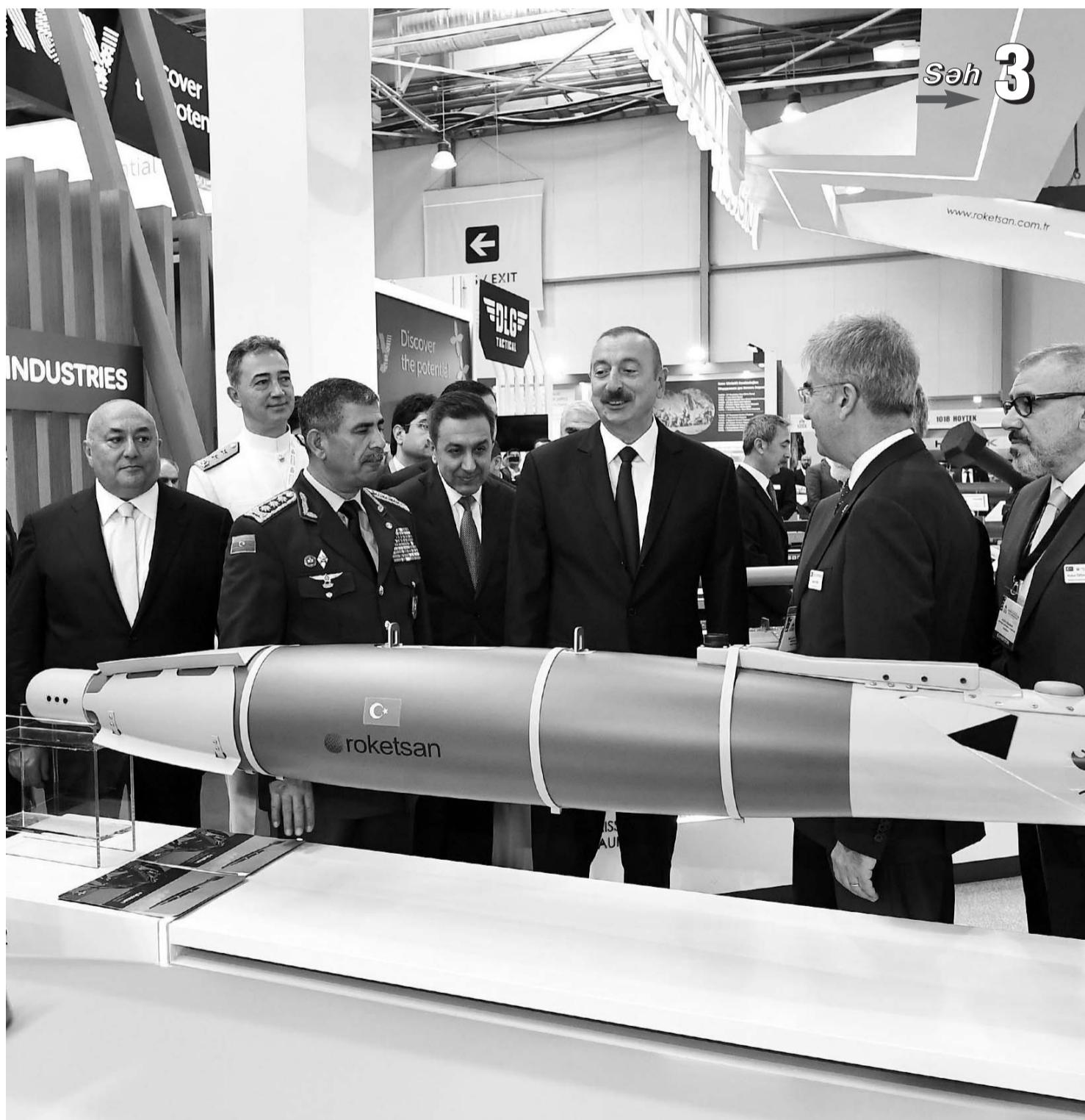
SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 181 (5653) 26 sentyabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi ilə tanış olub

→ 13

Qərbin qulbeçələri heç nəyə nail ola bilməyəcək

→ 14

Satqın ifşa olundu

→ 16

Messi Ronaldoya səs verib?

Mehriban Əliyeva: "İtaliya-Azərbaycan əlaqələri çox uğurla inkişaf edir"

5

Azərbaycan Rusiyadan hansı silahları alıb?

8

Mingəçevirdə "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda regional konfrans keçirilib

9

Azərbaycanlı gənclər Polşadakı Ermənistən safirliyi qarşısında aksiya keçiriblər

12

Azyaşlıları tütündən necə qoruyaq?

10

YAP Yasamal rayon təşkilatı hesab seçki yığıncağı keçirib

8

26 sentyabr 2018-ci il

“Azərbaycan ilə Bolqaristan arasında ikitərəfli münasibətlər strateji tərəfdəşliq xarakteri daşıyır”

Prezident İlham Əliyev Bolqaristanın Baş nazirinin müavininin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 25-də Bolqaristanın Baş nazirinin ictimai asayış və təhlükəsizlik üzrə müavini, müdafiə naziri Krasimir Karakaçanovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəbər verir ki, Bolqaristanın Baş nazirinin ictimai asayış və təhlükəsizlik üzrə müavini, müdafiə naziri Krasimir Karakaçanov ilk dəfə Azərbaycanda 10 il bundan qabaq olduğunu qeyd edərək ötən dövər ərzində Bakıdakı çox böyük inkişafın onlarda dərin təsəssürat yaratdığını dedi. Krasimir Karakaçanov bildirdi ki, Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi ilə bütün sahələrdə böyük nailiyyətlər əldə edilib və o, bu münasibətlə dövlətimizin başçısına təbriklerini çatdırıldı.

Xoş sözlərə görə minnətdarlı-

ğını bildirən Prezident İlham Əliyev son illər Azərbaycan ilə Bolqaristan arasında ikitərəfli münasibətlərin keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksələrək strateji tərəfdəşliq xarakteri daşıdığını vurğuladı. Ölkələrimizin bir çox sahələrdə fəal əməkdaşlıq həyataya keçirdiyini bildirən dövlətimizin başçısı yüksək səviyyəli səfərlərin bu işdə rolunu qeyd etdi. Enerji sahəsində strateji əməkdaşlığın mövcud olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev digər sahələrdə də əlaqələrin genişləndirilməsinin zəruriliyi bildirdi.

Görüşdə III “ADEX-2018” Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisinin əhəmiyyətinə toxunuldu, Krasimir Karakaçanovun bu tədbirdə iştirakı ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafının yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirildi, onun Azərbaycana səfərinin əlaqələrimizin genişləndirilməsi işinə töhfə verəcəyinə əminlik ifadə olundu.

“Azərbaycan Avropa İnvestisiya Bankı ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirməkdə maraqlıdır”

Prezident İlham Əliyev Avropa İnvestisiya Bankının vitse-prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 25-də Avropa İnvestisiya Bankının vitse-prezidenti Vazil Hudakın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, Avropa İnvestisiya Bankının vitse-prezidenti Vazil Hudak Bakıda əməkdaşlığımızın gələcək imkanlarının müəyyənleşdirilməsi ilə bağlı keçiriləcək görüşlərin əhəmiyyətini qeyd etdi. Daha sonra qonaq Azərbaycanın həyata keçirdiyi TAP və TANAP layihələrinin önəmini vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı TAP və TANAP layihələrinə verdiyi maliyyə dəstəyinə görə Avropa İnvestisiya Bankına təşəkkürünü bildirdi. Prezident İlham Əliyev artıq TANAP

layihəsinin rəsmi açılış mərasiminin keçiriləcəkini, TAP layihəsi üzərində isə işlərin davam etdirildiyini vurğulayaraq bunları əməkdaşlığımızın çox yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirdi. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının həzirki səviyyəsi və mövcud olan elverişli biznes mühiti ölkəmizi sərməyə qoyuluşu üçün cəlbəcəti edib. Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı geniş planların olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin Avropa İnvestisiya Bankı ilə əməkdaşlığı daha da genişləndirməkdə maraqlı olduğunu dedi.

Söhbət zamanı infrastruktur, alternativ enerji, kənd təsərrüfatı, ekologiya, özel sektor, sənaye zonalarının fealiyyəti ilə bağlı əməkdaşlıq ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Xüsusi Olimpiya Komitəsinin sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 25-də Xüsusi Olimpiya Komitəsinin sədrini Timoti Şriverin başçılıq etdiyi və dünya şöhrətli idmançılar Bart Konner, Nadya Komanic və Vladimir Qribiçin daxil olduğu nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Xüsusi Olimpiya Hərəkatı Gənc Liderlərin XX Qlobal Forumunun Azərbaycanda təşkilindən məmənluğunu ifade etdi və qonaqların ölkəmizlə yaxından tanış olması üçün bu tədbirin yaxşı imkan yaradacağına ümidi var olduğunu bildirdi.

Nümayəndə heyətinin üzvləri ölkəmizdə gedən inkişaf proseslərinin onlarda dərin təsəssürat yaratdığını vurğuladılar və təbriklerini çatdırıldılar. Xüsusi Olimpiya Hərəkatının 50 illik tarixə malik olduğunu və dünyadan 172 ölkəsinə ehət etdiyini deyən Timoti Şriver Xüsusi Olimpiya Hərəkatının 50-ci ildönümüne həsr olunan Forumun Bakıda təşkil

edilməsinə göstərilən dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. O, Azərbaycanın mötəber beynəlxalq idman yarışlarına, o cümlədən Formula-1 və hazırlıda Bakıda keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatına və eləcə də digər mühüm yarışlara ev sahibliyi etməsini yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev Xüsusi Olimpiya Hərəkatına və Xüsusi Olimpiya Hərəkatı Gənc Liderlərin XX Qlobal Forumuna ölkəmizin verdiyi töhfədən məmənluğunu bildirdi, Xüsusi Olimpiya Hərəkatının 50 illiyi və əldə olunan nailiyyətlər münasibətilə təbriklerini çatdırıldı. Dövlətimizin başçısı bütün dünyani ehətə edən və özündə 5 milyona yaxın insanı birləşdirən bu hərəkatın eqli və fiziki imkanları mehdud insanların cəmiyyətə integrasiya olunması işinə verdiyi dəstəyin önemini qeyd etdi və Azərbaycanda bu istiqamətdə mühüm tədbirlərin, o cümlədən bir sıra sosial proqramların həyata keçirildiyini vurğuladı. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Prezident İlham Əliyev "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 25-də Bakı Ekspo Mərkəzində açılan "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi ilə tanış olub.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı əvvəlcə mərkezin qarşısında nümayiş etdirilən hərbi məhsullara və texnikalara baxdı.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov və müdafiə sənayesi nazirinin müavini Yəhya Musayev Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, bu il sərgidə dünyanın 29 ölkəsinin təmsil edən 224 şirkət iştirak edir. Regionda ən böyük silah və hərbi texnika ekspozisiyalarından ibarət olan genişməqyaslı bu tədbir müasir silah və avadanlıqların, Azərbaycanın müdafiə sənayesi kompleksinin gücünü və qüdrətinin nümayişi üçün geniş imkanlar açır. Azərbaycanın hərbi sənaye kompleksinin geniş təmsil olunduğu sərgidə "Matador", "Marauder" və digər zirehli hərbi texnikalar, o cümlədən tank əleyhinə raket kompleksi böyük maraqla qarşılanır.

Hava hücumundan müdafiə sistemlərinin və hərbi texnikaların servis xidmeti mərkezinin stendi ilə tanış olan Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, Azərbaycan-Belarus birgə müəssisəsi əsasən silahlanma sistemlərinin tekniləşdirilməsi, hərbi elmi-tədqiqat işi, yeni silahlanma sistemlərinin inkişafı, qoşun və silahlanmada nəzarət sistemləri üçün texniki və program vasitələrinin təminatının hazırlanması ilə məşğuldur.

Belarus Respublikası artıq Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisinin feal iştirakçıları arasındadır. Sərgiye 10 şirkətlə qatılan

yalar sahəsində intensiv biliyə malik olan aparıcı müəssisədir.

Türkiyənin "Aselsan" şirkəti də artıq üçüncü dəfədir sərgidə iştirak edir və onun təqdim etdiyi məhsullar da maraqla qarşılanır. Tekərli zirehli texnikanın istehsalı sahəsində ixtisaslaşan Rusyanın Hərbi Sənaye Şirkəti isə müdafiə, hüquq-mühafizə və terrora qarşı mübarizə sahələrində silsilə tapşırıqların hellinə görə zirehli texnikaları tədarük etməklə 50-dən çox ölkəde dövlət organları ilə və özəl şirkətlərlə əməkdaşlıq edir.

İsrailin "Elbit Systems" şirkəti də sərgiye böyük maraq göstərir və o, dünyada müdafiə, milli təhlükəsizlik və kommersiya təyinatlı silsilə proqramlarının hazırlanması ilə məşğul olan beynəlxalq şirkətdir. "Elbit" və onun törəmə müəssisələri aerokosmik, quru və donanma sistemləri, komanda, nəzarət, kommunikasiya, kompüter, məlumat

Belarus müxtəlif hərbi məhsullarla yanaşı, ağır hərbi texnika da nümayiş etdirir. "Belspetsvneshteknika" Dövlət Xarici Ticarət Unitarı Müəssisəsi yüksək texnoloji məhsulların ixracı sahəsində ixtisaslaşan, hərbi tətbiqlər üzrə texnolog-

mattoplama, müşahidə və keşfiyat, pilotsuz uçuş sistemlərinin istehsalı üzrə fealiyyət göstərir.

Sonra Prezident İlham Əliyev Baku Ekspo Mərkəzinin daxili pavilyonlarındakı stendlərlə tanış oldu. Qeyd edildi ki, bir sıra ölkələr

əvvəlki illərlə müqayisədə milli ekspozisiyaların sahəsini böyüdüblər. Təmsil olunan şirkətlərin sayının çoxluğuna görə ilk dördlüyə Türkiye, Rusiya, İsrail və Belarus daxildir. İştirakçıların coğrafiyası Estoniya, Hindistan və Qazaxistən kimi ölkələrin hesabına ge-

avadanlıqların istehsalı, satışı, təmiri, modernləşdirilməsi və ixracı sahələri üzrə fealiyyət göstərən və 100-dən çox şirkəti birləşdirən bir qurumdur. Bu şirkətə təmsil olunan Ukrayna hərbi-sənaye kompleksi müxtəlif məhsullarını qonaqlara təqdim edir.

Serbiya da sərginin maraqla qarışılan iştirakçıları arasındadır. Bu ölkədən olan "Yugoimport" şirkəti sistem integratoru kimi kompleks döyük sistemlərinin işləniləb hazırlanması və istehsal üzrə ixtisaslaşdırır.

Ölkəmizin ərzəq tehlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayan "Azersun Holding" də "ADEX-2018" Beynəlxalq müdafiə sərgisində iştirak edir. Ziyarətçilərin böyük marağınə səbəb olan stendə "Əsgər payı" quru ərzəq dəsti, konserv və digər qida məhsulları sərgilənir. Bundan əlavə, zi-

nışlıdır. Ümumilikdə, ziyaretçi şirkət və qurumlarla birlikdə sərginin coğrafiyası 44 ölkəni əhatə edir. Pavilyonlarda müasir silah və texnikalar nümayiş olunur. Bu sərgidə Türkiye 41 şirkətlə təmsil olunur. Türkiye şirkətlərinin ümumi təşkilatçısı olan "Müdafiə Sənayeleri Alt Katibliyi" qurumunun məqsədi özəl sahibkarlıq qismində beynəlxalq tərəfdəşlərlə balanslaşdırılmış əməkdaşlığı imkan yaradan müdafiə sənayesini formalasdırmaqdır.

Türkiyənin 30 illik təcrübəyə malik "Roketsan" şirkəti də sərgiye məhsullarının geniş çeşidi ilə qatılıb. Şirkət həm yerli, həm də xarici istifadəçilərə özünü təcrübədə doğrultmuş etibarlı hell variantları təklif edir.

ABŞ-in "Vertex International" şirkəti hərbi və hüquq-mühafizə sahələri üçün hell variantları, eləcə də digər sahələrə yanaşı, müdafiə sektorunda istismar olunan məhsulların təchizatçısıdır və 200-dən çox brendi təmsil edir.

1991-ci ildən fealiyyət göstərən Türkiyənin "STM" şirkəti sistem mühəndisliyi, texnoloji təkmilləşdirmə və logistika xidmətləri təqdim edir. Ukrayna Müdafiə Sənayesi Təşkilati hərbi və texniki

yaratçılara hazır yemeklə təqdim olunur.

Bu il sərgidə ilk dəfə iştirak edən İtaliyanın "Leonardo" şirkəti helikopterler, aeronavtika, elektronika, müdafiə və təhlükəsizlik sistemləri sahəsində fealiyyət göstərir. O, en səməralı hərbi hazırlıq avadanlıqları, "M345" və "M346", eləcə də "C27J" seriyalı hava gəmiləri ilə döyük təlimi üzrə lider olan bir şirkətdir. Ukraynanın "Motor SICH" şirkəti qaz-turbin avadanlıqlarının və helikopterlərin istehsalı, əsaslı təmiri və yenilənməsi xidmətlərini təqdim edir.

Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının pavilyonunda da oldu. Burada "Iran Electronics Industries" şirkəti, Avionika Sənayesi və Dəniz Sənayesi təşkilatları təmsil olunur.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin 2015-ci ilde təsis edilən "Gəmi inşası və Təmiri Mərkəzi" gəmilərin inşası, bütün növ üzən qurğuların təmiri və onlara texniki qulluq işləri ilə məşğuldur. Zavod müasir struktura və qabaqcıl tərsanəyə malikdir. Şirkət indiyədək "Şahdag" və "Tufan" tipli çoxlu patrul gəmiləri inşa edib.

26 sentyabr 2018-ci il

Prezident İlham Əliyev "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi ilə tanış olub

Əvvəli Səh. 3

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin pavilyonunda nümayiş etdirilən hərbi məməlatlara baxdı. Qeyd edildi ki, nazirliyin tabeliyinə verilən müəssisələrə qısa müddətde yenidənqurma işləri aparılıb, son illərdə həmin müəssisələrin maşın və avadanlıq parkı yenilənib, bu məqsədlə dönyanın inkişaf etmiş ölkələrindən ən son texnoloji avadanlıqlar alınıb quraşdırılıb. Müdafiə Sənayesi Nazirliyi aviasiya, naviqasiya, cihazçayırma və digər istiqamətlər üzrə dönyanın inkişaf etmiş ölkələri ilə sıx əməkdaşlıq qurub. 2009-cu ildən başlayaraq nazirliyin müəssisələrində istehsal olunan məhsullar xaricdə keçirilən Beynəlxalq müdafiə sərgilərində nümayiş olunur.

Müsər silah və texnikanın, həbələ milli müdafiə sahəsində Azə-

rildi ki, Belarusun "Belspetsvnesstechnika" şirkəti hazırda sistem integratoru kimi xidmət edir və bu ölkədə müdafiə sektorunun müxtəlif sənaye sahələrində ixtisaslaşmış 20-dən artıq təşkilatı bir araya getirən Dövlət Hərbi Sənaye Komitəsinin ixтиarlarından yararlanır.

Fransanın sərgidəki digər iştirakçısı isə "Thales" şirkətidir. Şirkət sərgidə hava hərəkətinin idarəolunması, hava müşahidə sistemleri, zirehli məşinlər, telim və simulyasiya üzrə məhsul və xidmətlərini təqdim edir.

AMEA-nın Yüksek Texnologiyalar Parkı da sərgidə ilk dəfə iştirak edir. Stenddə hərbi sahəsində müasir elmi və texnoloji nailiyətlərə əsaslanan innovasiyönlü yeni texnologiyaların hazırlanması, işlənilməsi və təkmilləşdirilməsi məqsədilə görülən işlər nümayiş etdirilir.

baycanın gücünün və qüdrətinin böyük nümayişiənə çevrilən sərgide son illərdə ölkəmizdə istehsal olunan yüngül və ağır hərbi texnikalar nümayişə çıxarılb. Atıcı silahlarda təchiz olunan universal "Gürzə" avtomobili, müxtəlif çaplı atıcı silahlar, raket başlıqları, pilotluq uçuş aparatları və digər hərbi texnikalar sərginin maraq doğuran eksponatları sırasındadır.

Sərginin fəal iştirakçılarından olan "Aselsan" şirkəti səfarişçilərinə hərbi rabita vasitələri, radiolokasiya stansiyaları, radioelektron mübarizə avadanlığı, elektron və optik cihazlar, çoxfunksiyalı məlumat idarəetmə sistemi, yerüstü, hava,

dəniz və kosmik tətbiqlər üçün yüksək texnologiyalı sistem variantlarını təqdim edir.

Hərbi dəniz donanması sahəsində 135 illik təcrübəyə malik olan "Damen" şirkəti istehsal etdiyi keşikçi katerlərini, patrul və döyüş gəmilərini, dəniz desantına dəstək, köməkçi dəniz və bir çox sahiləni gəmiləri sərgi ziyanətçilərinə təqdim edir.

Dünyada hərbi sənaye kompleksinin inkişafı ilə diqqət çəkən ölkələrdən biri olan İsrail Bakıda keçirilen sərgidə 14 şirkət qatılıb. Bu şirkətlər hava gəmiləri, zirehli texnika, donanma platformaları, havada və kosmosda ən son texni-

kanın, kibertexnologiyaların tətbiqi ilə yanaşı, müasir müdafiə sistemlərinin işləniləb hazırlanması və istehsalını, o cümlədən hərbi donanma və kosmik sistemlər üçün innovativ həll variantlarını təklif edir. Bu ölkənin "Rafael Advanced Defense Systems Ltd" şirkəti bütün dünyada səfarişçilər üçün hava, quru, donanma və kosmik tətbiqlər üzrə yüksək texnoloji müdafiə sistemlərinin geniş çeşidini layihələndirir, hazırlayıb və istehsal edir.

"Azerbaycan silahının təkmülü" adı altında çıxış edən Azərbaycan Hərbi Tarixi Muzeyi sərgidə qədimdən müasir dövrədək ölkəmizin erazisində mövcud olmuş dövlətlə-

rin döyuşlərde istifadə etdikləri texnikalar və silahlar, həmçinin geyim nümunələri də daxil olmaqla 50-dək eksponat nümayiş etdirir.

Dünyada nüfuzlu hərbi sənaye kompleksine malik olan Rusyanı sərgidə 26 şirkət təmsil edir. Bu ölkənin "Rosoboronexport" şirkəti global silah bazarının liderlərindən biridir və Rusyanın illik silah satışının 85 faizdən çoxunu əhatə edir. Fransa Respublikasını təmsil edən "Naval Group" şirkəti hərbi-dəniz müdafiəsi sahəsində Avropa lideridir. Şirkət əsasən sualtı qayıqları və gəmiləri layihələndirir və inşa edir. Dövlətimizin başçısına məlumat ve-

Prezident İlham Əliyev Pakistan İslam Respublikasının pavilyonunda da oldu. Bildirildi ki, ölkəmizlə hərbi əməkdaşlığı malik Pakistan da bu sərgidə hərbi sənaye məhsullarının geniş çeşidi ilə qatılıb. Bu ölkədə istehsal olunan hərbi məhsullar hərbi sənaye kompleksinin bütün istiqamətlərini əhatə edir. Çinin "CETC International" şirkəti elektron informasiya sahəsi üçün innovativ və xüsusi həll variantları ilə sərgi ziyanətçilərinin qarşısına çıxb. Qeyd edək ki, bu il müdafiə və xüsusi təyinatlı məhsulları, hərbi nəqliyyat vasitələrini və texnikanı, eləcə də silah və sursatları təqdim edən yerli eksponentlərin sayı artırıb.

Müdafiə Sənayesi Nazirliyi, eləcə də nazirliyin nezdindəki struktur və zavodlar, o cümlədən Müdafiə Nazirliyi və ANAMA agentliyi sərgidə fəal iştirak edir. Ümumilikdə, sərgidə quru qoşunları və hərbi hava qüvvələrinin texnika və silahları, hərbi aviasiya silahları, Hava Hücumundan Müdafiə sistem və vasitələri, xüsusi təyinatlı emlak və vasitələr, informasiya texnologiyaları, kosmik texnologiyalar, ordunun inzibati və texniki təchizatı ilə bağlı yeniliklər nümayiş olunur.

Mehriban Əliyeva: “İtaliya-Azərbaycan əlaqələri çox uğurla inkişaf edir”

Romada Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə və Azərbaycan ilə İtaliya arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinə dair konfrans keçirilib

Sentyabrın 25-də Romadakı Custiniani sarayında “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi və Azərbaycan Respublikası ilə İtaliya Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətləri” adlı konfrans keçirilib.

AZERTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyeva və İtaliya Respublikası Senatının sədri xanım Maria Elisabetta Alberti Kasellati konfransın açılışından da iştirak ediblər.

Konfransı açan İtaliya Senatında İtaliya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri xanım Rossana Boldi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı keçirilən bu tədbirin əhəmiyyətindən bəhs edib. O, İtaliya-Azərbaycan əlaqələrinin çox yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini bildirib və ikitərəfli strateji əməkdaşlığın önemini qeyd edib. İki ölkə arasında əlaqələrin hər bir sahəde inkişaf etdiyini deyən Rossana Boldi Azərbaycan-İtaliya münasibətlərinin inkişafında Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rolunu xüsusi vurğulayıb. O, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən İtaliyada həyata keçirilən layihələrin bu ölkənin mədəni irlisinin qorunması baxımından önemli olduğunu söyləyib.

İtaliyada bu cür əhəmiyyətli konfransın keçirilməsinin önemini qeyd edən İtaliya Respublikası Senatının sədri Maria Elisabetta Alberti Kasellati deyib: “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinin İtaliyada qeyd olunması bizim üçün bir şərəfdır. Bu tədbirin burada keçirilməsinin çox böyük önemi var. Çünkü bu binada İtalyanın Konstitusiyası imzalanıb. Bu il biz Konstitusiyanın imzalanmasının 70 illiyini qeyd edirik”.

100 il bundan əvvəl Azərbaycan Respublikasının parlamentində ilk dəfə olaraq seçkilərin keçirildiyini, qadınlara tam seçki hüququnun verildiyini qeyd edən Senatın sədri bildirib ki, bu, regionun tarixində önemli bir addım idi. Həmçinin Azərbaycan parlamentində bir çox milletlərin nümayəndələrinin təmsil olunması mürekkeb bir dövrdə ölkənin tarixində əhəmiyyətli bir iz buraxıb.

Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinə toxunan Maria Elisabetta Alberti Kasellati ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin qədim tarixinin olduğunu bildirib.

Heydər Əliyev Fondunda İtaliya üçün çox xüsusi əhəmiyyət malik tarixi-mədəni abidələrin bərpası ilə bağlı həyata keçirdiyi layihələrden bəhs edən Senatın sədri Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunda prezidenti Mehriban Əliyevaya iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin inkişafındakı roluna görə təşəkkür edib.

Azərbaycanın “Milan Expo 2015” beynəlxalq sərgisindəki pavilyonunun ən çox ziyaret olunan və yüksək dəyərləndirilən pavilyonlardan biri olduğunu qeyd edən Maria Elisabetta Alberti Kasellati deyib: “Bu gün Azərbaycan Qafqaz ölkələrindən biri kimi həm siyasi, həm de iqtisadi baxımdan Aralıq dənizi ölkələrinin həyatında çox böyük rol oynayır. İtaliya Azərbaycandan enerji idxlənən birinci ölkələrdəndir. Bu gün İtaliya Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsində çox önemli rol oynayır və xüsusi də neft sənayesinin inkişafına təkan verir”.

Senatın sədri İtaliya şirkətlərinin Azərbaycandakı fəaliyyətlərinin daha da genişlənəcəyinə əminliyini ifadə edib. Azərbaycanın Avropanın enerji tehlükəsizliyindəki rolundan bəhs edən Maria Elisabetta Alberti Kasellati qeyd edib ki, bu gün iki ölkənin gəncləri arasında da çox gözəl münasibətlər formalşdır, universitetlər və digər mədəniyyət mərkəzlərinin əlaqələri getdikcə dərinləşir.

Maria Elisabetta Alberti Kasellati terrorizmin və ekstremizmin cərəyan etdiyi bir dövrə təhlükəsizliyin təmini üçün ölkələr və xalqlar arasındakı əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətindən danışaraq Qərb ilə Şərqi arasında köprü rolunu oynayan, Avropa İttifaqının önemli tərəfdaşı, İtaliyanın tarixi dəstə olan Azərbaycanın istiqamətdəki rolunu xüsusi vurğulayıb.

Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinə toxunan Maria Elisabetta Alberti Kasellati ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin qədim tarixinin olduğunu bildirib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi iki il davam etdi:

“Biz fəxr edirik ki, hələ XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan xalqı müterəqqi və azadlıq ideyalarına əsaslanaraq öz müstəqilliyini eldə etmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qısa zamanda ölkəmiz üçün çox vacib olan addımlar atdı. Azərbaycanda demokratiya institutları formalşamışa başlıdı, çoxmilləti parlament fəaliyyətə başladı, ölkə üçün 200-dən çox vacib qanunlar qəbul edildi, o cümlədən Azərbaycan qadınlarına səsvermə hüquq verildi. Müsəlman qızları üçün ilk dənəvə məktəb açıldı, Azərbaycanın dövlət bayrağı təsis olundu, milli orduımız yarandı. Əfsuslar olsun ki, gənc respublika cəmi 23 ay yaşadı. Ölkəmiz ciddi geosiyasi problemlərlə üzleşərək məstəqilliyini itirdi.

1991-ci ildə Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpə etdi və Azərbaycan xalqı öz ölkəsinə, öz taleyi-ne sahib oldu. Azərbaycan Xalq

Cümhuriyyəti ölkəmizin dövlətçiliyinin əsaslarının təmelini qoyub. Bu gün Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularının xatırına böyük hörmətlə yanaşır, ölkəmizdə və Azərbaycana tərəfdən olan ölkələrdə 100 illik yubileyə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir.”

Mehriban Əliyeva öz çıxışında qeyd edib ki, Azərbaycan müstəqilliyini bərpə etdikdən sonra İtalya-Azərbaycan əlaqələri çox uğurla inkişaf edir. Parlamentlərarası dostluq qrupları, hökumətlərarası komissiya fəaliyyət göstərir. 2014-cü ildə İtaliya ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında birgə Beyannamə qəbul edilib, siyasi dialoq çox yüksək səviyyədə inkişaf edir, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti defələrlə İtaliya-də rəsmi səfərda olub.

“Bu ilin iyul ayında İtaliya Respublikasının Prezidenti cənab Mattarella Azərbaycanda səfərə olmuştur. Bu, tarixi bir hadisədir.

Cənab İtaliya-Azərbaycan əlaqələrinin tarixində ilk dəfə idi ki, İtaliya Respublikasının dövlət başçısı ölkəmizdə səfərde olmuşdur. Səfər çox uğurla keçdi və əminəm ki, ikitərəfli münasibətlərimiz möhkəmlənməsinə öz töhfəsini verməkdədir.

Ölkəmizdə səfərdə olan zaman cənab Prezident Mattarella məni Büyük Xaç Kavaleri ordeni ilə təltif etdi. Bu, mənim üçün böyük şərəfdir və fürsətdən istifadə edərək bir daha cənab Prezidente öz dərin minnədarlığımı çatdırmaq istəyirəm.

Iqtisadi əlaqələrimiz çox gözəl müsbət dinamika göstərir. İtaliya Azərbaycanın en böyük ticarət tərəfdaşıdır. Azərbaycanda 95 İtaliya şirkəti fəaliyyət göstərir. Onlar müxtəlif sahələrdə həm özəl sektorla, həm dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq edir, xidmət, ticarət, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, şərabçılıq və digər sahələrdə çox uğurlu

26 sentyabr 2018-ci il

Mehriban Əliyeva: “İtaliya-Azərbaycan əlaqələri çox uğurla inkişaf edir”

Romada Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə və Azərbaycan ilə İtaliya arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinə dair konfrans keçirilib

Əvvəli Səh. 5

Azərbaycanda son 15 ilde iqtisadiyyat 3,2 dəfə artmışdır. Ölkəye 250 milyard dollar investisiya qoymulmuşdur. Bu investisiyaların texminən yarısı xarici investorlar tərəfindən ölkəmizə getirilmişdir. Azərbaycanın xarici borcu ümumi daxili məhsulun cəmi 20 faizini təşkil edir. Biz sosialyönlü siyaset aparırıq. Son illər ölkəmizdə işsizliyin səviyyəsi kəskin şəkildə enmişdir ve cəmi 5 faiz təşkil edir. Yoxsulluq təxminən 50 faizdən 5,4 faizə düşmüşdür. Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycanın iqtisadiyyatını rəqabət qabiliyyətinə görə 35-ci yerdədir. Bütün bu göstəricilər onu göstərir ki, Azərbaycanda həm iqtisadi, həm siyasi baxımdan çox sabit vəziyyət yaranıb, investisiyalar üçün çox gözəl mühit var. Biz İtaliya şirkətləri ni ölkəmizə dəvət edirik, mövcud olan şəraitdən istifadə etmək üçün

bütün qapılar açıqdır.

Azərbaycan regionun aparıcı dövlətidir. Bütün irimiqyaslı layihələr Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilir. Ötən ilin oktyabr ayında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun rəsmi açılışı oldu və bu dəmir yolu istifadəyə verildi. Bu, Avropanın Asiyani bağlayan en qısa yoldur.

Ölkəmiz Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verməkdədir. Azərbaycan tərəfdaş ölkələrlə “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinə uğurla icra edib. Bu ilin may ayında layihənin Bakıda rəsmi açılışı oldu. Layihənin böyük hissəsi-

ni təşkil edən TANAP boru kəmərinin açılışı bu ilin iyun ayında Türkiyənin Əskişəhər şəhərində olmuşdur. Ümumi deyeri 40 milyard dollar olan bu layihə Azərbaycan qazını Avropana nəql edəcəkdir.

Azərbaycan sülhsevər, qədim sivilizasiyaya, qədim mədəniyyətə və tarixə malik olan bir ölkədir. Ölkəmizdə dini və ya milli zəminda heç zaman heç bir qarşidurma olmayıb və bu gün də yoxdur. Əsrər boyu Azərbaycanda müxtəlif dinlərin, mədəniyyətlərin, millətlərin nümayəndələri sülh, qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayıblar. Təsadüfi deyil ki, bu gün də Azərbaycan dün-

yada multikulturalizm mərkəzlərinən biri kimi tanınır. Ölkəmizdə mütemadi şəkildə multikulturalizmə həsr olunmuş beynəlxalq forumlar, mədəniyyətlərarası dialoq forumu keçirilir. Azərbaycanın bu təşəbbüsü BMT, UNESCO, ISES-CO kimi mötəber beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir və dəstəklənir. 2008-ci ildə Bakıda Avropa Şurasına və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin görüşü keçirilmişdir. Bu təşəbbüsə “Bakı Prosesi” adı verilmişdir. “Bakı Prosesi” bu il 10 illiyini qeyd edir. Bu proses davam

edir, millətlər və xalqlar arasında səmərəli dialoqun qurulmasına xidmət edir.

Azərbaycan sülhsevər ölkədir. Biz qonşularımızla və digər dövlətlərlə siyasetimizi qarşılıqlı maraq və qarşılıqlı hörmət əsasında qurruq. Lakin təəssüf hissi ilə qeyd etməliyəm ki, artıq 25 ildən çoxdur Azərbaycan xalqı qonşu Ermənistən işgalçı siyasetindən əziyyət çekir. Bu siyaset neticəsində ölkəmizin beynəlxalq səviyyəde tanınmış ərazisinin 20 faizi işgal altındadır, 1 milyon soydaşımız mədəniyyət köçkü və qacqın vəziviyətində yaşayır. Təkcə Xocalı faciəsi

nəticəsində bir gecə ərzində 600-dən çox günahsız insan, o cümlədən qadınlar, uşaqlar, yaşlılar və həşəcəsine öldürülmüşdür. Mindən çox insan itkin düşmüşdür. On dörd ölkə Xocalı faciəsini rəsmən soyqırımı kimi tanıyb. BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilmiş 4 qətnamə erməni silahlı qüvvələrinin işgal olunmuş ərazi lərden dərhal və qeyd-şərtlərə çıxarılmamasını tələb edir. Lakin Ermənistən beynəlxalq hüququn normalarını kobudcasına pozaraq işgalçi siyasetini davam etdirir. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan sülhsevər ölkədir, biz danışqlar aparırıq. Biz hesab edirik ki, Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi beynəlxalq hüququn normaları əsasında öz həlli ni tapmalıdır, Azərbaycanın ərazi bütövülüyү bərpa olunmalıdır, Dağlıq Qarabağ və ətrafında yerləşən 7 rayon işğaldan azad olunmalıdır, bütün qacqınlar və məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qaytılmalıdır. Ümidvarım ki, İtaliya ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri ki mi münaqişənin həlliində böyük rol oynayacaq.

Əziz dostlar, mən bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, sizin gözəl Roma şəhərində yenidən olmağımdan çox şadam. Mən böyük məmənuniyyətlə qeyd etmək istəyirəm ki, bizim əlaqələrimiz - siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədə inkişaf edir. Mən xüsusen humanitar sahədə olan əlaqələri qeyd etmək istəyirəm. Xanim sədr bu haqda söylədi, hesab edirəm ki, insanları və xalqları bir-birine daha yaxın edən, dəha dəst mühit yaradan məhz humanitar sahədir, elmdir, mədəniyyətdir, təhsildir və bu sahələrdə biz böyük nailiyyətlər əldə etmişik. Mən bir daha böyük məmənuniyyətlə qeyd etmək istərdim ki, İtaliya-Azərbaycan münasibətləri müsbət dinamika ilə inkişaf edir. Əminəm ki, xalqlarımız arasında olan dostluq münasibətləri bundan sonra da güclənəcəkdir.

Sonra konfrans işini panel iclaslarıla davam etdirib. Çıxışlarda tedbirin ehemiyəti xüsusi qeyd edilib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qısa müddət ərzində atlığı mütərəqqi addımlardan ətraflı bəhs olunub. Bildirilib ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ölkəmizdə dövlətçilik ənənələrinin formallaşmasında mühüm rol oynayib. Yüz il bundan əvvəl formalanmış Azərbaycan parlamentində müxtəlif millətlərin nümayəndələrinin təmsil olunması mühüm addım kimi qiymətləndirilib.

Çıxışlarda İtalya-Azərbaycan əlaqəlerinin müxtəlif sahələrdə inkişaf etdiyi bildirilib. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki rolu xüsusi vurğulanıb. Heydər Əliyev Fonduñun ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfəsi qeyd edilib. Sonda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti haqqında qısa film nümayiş olunub.

Mehriban Əliyeva: “Azərbaycan-İtaliya əlaqələri bundan sonra da uğurla inkişaf edəcək”

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva İtaliya Senatının sədri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyeva sentyabrın 25-də İtaliya Respublikası Senatının sədri xanım Maria Elisabetta Alberti Kasellati ilə görüşüb. AZERTAC-in xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Senatın sədri Maria Elisabetta Alberti Kasellati Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevani səmimiyyətlə salamladı, Azərbaycan-İtaliya münasibətlərini, o cümlədən parlamentlərarası əlaqələri yüksək qiymətləndirdi. Senatın sədri son illərdə ölkələrimiz arasında bütün istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, ticarət, qanunvericilik, mədəniyyət, elm-təhsil sahələrində çox böyük nailiyyyətlərin əldə olunduğunu vurğuladı.

Kasellatinin bu yaxınlarda Senatın sədri kimi fəaliyyətə başlaması münasibətlə təbrik etdi, ona fəaliyyətində uğurlar arzuladı. Mehriban Əliyeva Azərbaycan-İtaliya əlaqələrinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə eminliyini bildirdi. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinə verdiyi yüksək qiymətə görə İtaliya Senatının sədrinə minnətdarlığıını ifadə etdi.

Görüşdə vurgulandı ki, İtaliya Prezidentinin bu ilin iyulunda Azərbaycana səfəri əlaqələrimizin səviyyəsinin göstəricisidir. Bu səfər çərçivəsində aparılan səmərəli danışqlar əlaqələrimizin inkişafına mühüm töhfə verəcək. Söhbət zamanı İtaliya şirkətlərinin Azərbaycanda bir sıra iqtisadi layihələrdə uğurla iştirak etdiyi bildirildi. Qeyd edildi ki, rəsmi Roma Azərbaycanın Avropanın, o cümlədən İtalyanın enerji

Maria Elisabetta Alberti Kasellati Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı İtaliya Senatında keçirilən konfransın əhəmiyyətinə toxunaraq qeyd etdi ki, Azərbaycan ötən əsrin əv-

vəllərində demokratiya, mütərəqqi ideyaların daşıyıcıları kimi mühüm addımlar atıb.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətini yüksək dəyrələndirən Maria Elisabetta Al-

berti Kasellati dedi ki, Heydər Əliyev Fondu İtaliyada mədəni və humanitar sahələrdə, o cümlədən mədəni abidələrin bərpası ilə bağlı bir sıra layihələr həyata keçirir. Bütün bu işlər görə Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını

bildirən Senatın sədri bu əməkdaşlığın gelecekdə də davam etdiriləcəyinə eminliyini bildirdi.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva səmimi görüşə görə təşəkkürünü bildirdi, Maria Elisabetta Alberti

təhlükəsizliyindəki rolunu yüksək dəyərləndirir. Vurğulandı ki, xalqlarımız arasındaki münasibətlərin yaxınlaşmasına töhfə verən İtaliya ilə Azərbaycan arasındaki mədəni əlaqələr də inkişaf edir.

Mongolustan Prezidenti Xaltmaaqıyn Battulqa sentyabrın 25-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Yüksək Texnologiyalar Parkı (YTP) ilə tanış olub.

AZERTAC xəbər verir ki, Mongolustan Prezidentine AMEA-nın Yüksək Texnologiyalar Parkının fəaliyyəti barədə etrafı məlumat verildi. Bildirildi ki, Yüksək Texnologiyalar Parkı elm və istehsalat adamlarının bir araya geldiyi məkana çevriləkdir. Yüksək Texnologiyalar Parkı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2016-ci il 8 noyabr tarixli Sərəncamı ilə yaradılıb. AMEA-nın təcrübə-sənaye zavodunun ərazisində yaradılan

bu parkda müxtəlif mühərrik, kompressor və hidravlik yağlılar, plastik sürtkü materialları kimi məhsullar istehsal olunur. Qeyd edildi ki, YTP-nin əsas fəaliyyət istiqaməti elmlə istehsalat arasında birbaşa əlaqənin yaradılması, təcrübə və təcrübə-sənaye miqyasında yeni texnoloji proseslərin mənimşənilməsi, eyni zamanda, neft-kimya və texniki təyinatlı məhsulların istehsalından ibarətdir.

Diqqətə çatdırıldı ki, park-

da hazırda 60 adda məhsul istehsal olunur və bu məhsullar xaricdən idxlən məhsullardan keyfiyyətə qat-qat üstündür. Elecə də "Zavod elmi-tədqiqat sınaq laboratoriya-sı"nda Yüksək Texnologiyalar Parkında istehsal edilən məhsulun, xammalın və yarımfabrikatların keyfiyyətinə nezər olunur. Mongolustan Prezidenti AMEA-nın Yüksək Texnologiyalar Parkı ilə tanışlıqdan məmənun qaldığını bildirib.

Monqolustan Prezidenti AMEA-nın Yüksək Texnologiyalar Parkı ilə tanış olub

Sentyabrın 25-dən 27-dək Bakıda Azərbaycanın III - ADEX 2018 beynəlxalq müdafiə sərgisi keçiriləcək". Bu barədə Rusyanın TASS agentliyində qeyd olunub. Araşdırma yazıda bildirilir ki, sərgidə 32 ölkənin 200 şirkəti müdafiə komplekslərini nümayiş etdirəcək. Bununla bağlı agentliyə açıqlama verən Rusyanın "Rosoborontexnika"nın baş direktoru Aleksandr Mixeyev bildirib ki, tədbirin ənənəvi iştirakçılarından biri də Rusiyadır. SİTAT: "Biz, bu sərgidə Xəzəryanı regionunda Rusiya üçün mühüm olan qiymətsiz və kifayət qədər əhəmiyyətli əməkdaşlıq, eləcə də, müsbət yönəd hərbi-texniki inkişaf təcrübəsi əldə edirik. Eyni zamanda, biz Xəzəryanı ölkələrə, nəinki hərbi texnikanı, həmçinin, təchizat və təmir, mütəxəssislərin hazırlanması məsələsində müxtəlif infrastruktur layihələri təklif edirik".

Araşdırma yazıda qeyd edilir ki, Rusiya Azərbaycanın aldığı hərbi-texniki məhsullar baxımından, bir sıra ölkələr arasında aparıcı mövqeyə malikdir. Belə ki, bu il sentyabrın 1-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Vladimir Putinlə görüşünün nticələrinə görə, bəyən etmişdi ki, Azərbaycan Rusyadan 5 milyard dollar həcmində hərbi məhsullar alıb və bu rəqəm artmaqdə davam edəcək.

Rusya silahlarının çatdırılması "Həzirdə Azərbaycan RF-nin silah bazarında nəhəng partnyordur" deyə qeyd edilən araşdırma məqalədə bildirilir ki, Stokholmun Dünya Problemləri İnstitutunun qiymətləndirməsinə görə, 2006-2016-ci illərdə Rusya silahlarının Azərbaycanın müdafiə məhsullarına summar ixracdakı olan payı 22% təşkil edirdi. SSRİ-nin süqtundan sonra, 1991-ci ildən 2005-ci ilə qədər Rusya Azərbaycana silah satmayıb. 2005-2010-cu illərdə Azərbaycanın güc strukturları yeni model helikopterlər alıb: gömrük komitəsi üçün bir ədəd Mi-172, FHN üçün üç ədəd Mi-171B və DİN üçün üç ədəd Mi-17-1B. 2008-ci ildə FHN, eyni zamanda, Rusyadan yeni model Be-200 CS amfibiyyatlıyyərəsi alıb. 2010-cu ildə isə 2 ədəd Ka-32 A helikopteri. 2007-ci ildə Azərbaycan Rusiya Fderasiyasının müdafiə nazirliyindən 62 ədəd T-72B tankı, dörd zirehli təmir-təxliyyə maşını BREM-1, eləcə də, altı ədəd "Msta-B" adlı 152 mm-lıq daşınan habuitsa alıb. 2008-2010-cu illərdə Azərbaycana 70 BTR-80A zirehli yeni istehsal edilmiş transportyoru və hərbi məqsədlər üçün istifadə edilən KamAZ avtomobiləri göndərilib. O cümlədən, müqaviləyə görə, 2010-cu ildə Azərbaycan tərfi 100 ədəd tank əleyhinə "Kornet-E" kompleksləri alıb. Araşdırma məqalədə o da bildirilir ki, 2009-cu ildə imzalanmış müqaviləyə görə, Azərbaycana her birində dörd buraxılış qurğusu olan iki divizion "S-300" zenit-raket sistemi göndərilib və 2010-

Azərbaycan Rusiyadan hansı silahları alıb?

"TASS-Dosye"nin araşdırması

2011-ci illərdə həmin raketlər təhvil verilib. Sövdələşmənin qiyməti ekspertlər tərəfindən 300 milyon dollar həcmində dəyərləndirilib. Böyük müqavilələr çərçivesinə əsasən, həmin illərdə Azərbaycan tərəfi Rusyadan kifayət qədər yeni silahlar eldə edib, o cümlədən, piyadalar üçün istehsal edilmişətəchizatlar da buraya daxildir:

- * 100 əsas T-90S tankları;
- * 118 hərbi piyada maşını BMP-3;
- * 230 zirehli transportyor BTR-82A;

* 166 ədəd artilleriya sistemi, o cümlədən, 18 ədəd özüyeriyən "Msta-C, 152 mm kalibrli haubitsa, 18 ədəd 120 mm-lıq özüyeriyən "Vena" topları (Azərbaycan bu silahın ilk sifarişcisidir-red.), 18 ədəd 300 mm-lıq "Smerç" reaktiv sistemli hərbi maşın və 24 ədəd ağır odasıan sistem maşınları olan TOS-1A "Solntsepyok".

Mütəxəssislər qeyd ediblər ki, bu müqavilə portfelinin qiyməti 1 milyard dollar təşkil edib. Rusyanın Strategiya və Texnologiyaların Analizi Mərkəzinin ekspertlərinə görə isə, bu paketə, eyni zamanda, iki divizion özüyeriyən tank əlyəhi-ne raket kompleksi - "Xrizantema-S", daşınan 152 mm-lıq kalibrli haubitsalar - "Msta-B", daşınan 120 mm-lıq kalibrili minaataanlar - "Sani", avtonəqliyyat, mühəndis vəstələri, zirehli təmir-təxliyyə maşınları BREM-1M və BREM-L mühəndis maşınları, İMP-3M, eləcə də, onlara aid hərbi sursatlar da daxildir. Qeyd olunur ki, ayrıca müqaviləyə əsasən, Azərbaycan 2010-cu ildə Rusiya ilə sərhəd xidməti üçün 24 ədəd Mi-35M hərbi helikopterləri eldə edən sənəd imzalayıb. Helikopterlər 2011-2013-cü illərdə Azərbaycana çatdırılıb. Müqavilənin qiyməti 260 milyon dollar olub. Digər helikopter - 71 ədəd çoxhədflə Mi-17-1B (40 ədədi hərbi-hava qüvvələri, 20 ədədi sərhəd xidməti, 6 ədədi xüsusi dövlət mühafizəsi, 5 ədədi isə DİN üçün) de müqaviləyə əsasən, Azərbaycana göndərilib. Bundan əlavə, həmin il müqavilə paketləri ilə bağlı növbəti

ləşmə həyata keçirilməyib, lakin tərəflər arasında müzakirələr aparılır" deyə araşdırma yazıda bildirilir. Həmçinin, Rusyanın T-90S və 12 ədəd Mi-35M helikopterlərinin də, hələlik, realizə olunmadığı bildirilir.

Əməkdaşlıq tarixi

"Rusya ilə Azərbaycan arasında olan hərbi əməkdaşlıq, dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı təhlükəsizlik sazişi əsasında inkişaf etdirilir" deyə qeyd edilən məqalədə həmin

"Ümumilikdə, hərbi-texniki əməkdaşlıq sferasında ölkələr arasında 40 saziş və razılaşmalar mövcudur. 2006-ci ilin mayından ikitərəfli hərbi-texniki əməkdaşlıq komisiyası funksionerlik edir" deyə araşdırımda xatırladılır: "O cümlədən, Rusiya və Azərbaycan hərbi təhsil və birgə təlimlər sahəsində də əməkdaşlıq edirlər. 2015-ci ildən hazırkı zamana qədər azərbaycanlı hərçılər Rusyanın Müdafiə Nazirliyinin təşkil etdiyi və xarici ölkə hərbçilərinin də qatıldığı Beynəlxalq Ordu Oyunlarında iştirak edir.

2010-ci ildən başlayaraq, ölkələr Xəzərde birgə təlimlərde iştirak etməklə yanaşı, Xəzər ölkələri regionundakı manevrlerde də iştirakçı olurlar. 2018-ci ilin sentyabrında Bakıda "Xəzər dənizinin bioloji resurslarının mühafizəsi, qanunsuz mıqrasiya ilə mabarizə, kontrabanda silahlar, partlayıcı eşyalar və s. qadağan olunmuş yükler" mövzusunda təlimlər keçiriblər. Rusiya tərəfindən sərhəd-mühafizə gəmisi "Brilliant" iştirak edib. 2000-ci ildən başlayaraq, Bakıda iki ölkənin müdafiə nazirlerinin "RF-nin ali məktəblərində hərbi kadrların hazırlan-

razılaşmalar həyata keçirilib və həmin razılaşmala əsasən, Azərbaycana havadan müdafiə sistemləri göndərilib. 2011-2012-ci illərdə Azərbaycan 300 buraxılış qurğuları və 1500 ədəd daşınan "İqla-S" zenit-raket kompleksləri eldə edib. "KIV-lərde 2014-cü ildə iki zenit-raket bataryası kompleksi olan "Tor-M2E" kiçikmənzilli raket komplekslərinin də verilməsi barədə məlumat getmişdi. Lakin digər mənbələr görə, bu müqavilə realizə olunmamışdır" deyə araşdırma yazıda bildirilir.

2010-cu ilin noyabrında Rusiya və Azərbaycan tərəfi 2011-2021-ci illərdə ölkədə (Azərbaycanda-red.) patron kalibri 5,45 mm olan AK-74 avtomat silahının lisenziyalasdırılmış buraxılış ilə bağlı razılığa geliblər.

2011-ci ildə isə Azərbaycanın BMP-1 və BMP-2 parklarının modernləşdirilməsi, eləcə də, onların "Berejok" - yeni hərbi məqsədli hissəsi, həmçinin, "Kornet-E" raket kompleksi ilə təchiz olunması barədə müqavilə imzalanıb. "Realize barədə məlumatlar dərc olunmasa da, Rusyanın "Kornet-E" raketlərinin göndərməsi həyata keçirilib" deyə araşdırma məqalədə bildirilir.

Həmçinin, bildirilir ki, 2014-cü ildə Azərbaycan Rusyanın hərbi əməkdaşlıq Federal Xidmətinə bir divizionluq "Bal-E" - gəmi əleyhinə raket kompleksinin eldə edilməsi ilə bağlı müraciət edib. "KIV-lərin göndərməsi həyata keçirilib" deyə araşdırma məqalədə bildirilir.

sazişin 1997-ci ilin 3 iyulunda imzalandığı və azərbaycanlı zabitlər və kurşantlar Rusyanın təhsil müəssisələrində ödənişsiz əsasda təhsil alırlar". Araşdırma məqalə Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun fikirləri ilə başa çatdırılıb. SİTAT: "Hesab edirəm ki, bizim böyük perspektivlərimiz var və gələcəkdə biz hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində çoxtərəfli əməkdaşlığımızı inkişaf etdirəcəyik". Beləliklə, həmin məqalədən də görünür ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasındaki əməkdaşlıq, xüsusilə, hərbi-texniki əməkdaşlıq sürətlə inkişaf edir və bu faktor hər iki ölkənin qonşuluq və dostluq məraqlarının daha da möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Sentyabrın 25-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) və Mingəçevir Şəhər icra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda regional konfrans keçirilib. Dövlət Komitəsinin AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə DQİDK və şəhər icra hakimiyyətinin rəhbər şəxsləri, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin səlahiyyətli nümayəndəsi, yerli hüquq mühafizə orqanlarının rəhbərləri, YAP Mingəçevir şəhər təşkilatının fəalları, dini icma sədrləri, din xadimləri iştirak ediblər.

Mingəçevir Şəhər icra Hakimiyyəti başçısının səlahiyyətlərinin icra edən birinci müavin İlham İsmayılov mövzunun aktuallığından danişaraq bildirib ki, ölkəmizdə dövlət quruculuğu prosesleri, dövlət-din münasibətlərinin tenzimlənməsi, cəmiyyətde ictimai-siyasi sabitliyin bərqərar olunması, iqtisadiyyatın inkişafının dönməz xarakter alması ulu önder Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Liderin diqqət yetirdiyi sahələrdən biri de xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərə qayğısının sürətlənməsi, dini abidələrə qayğı, dini bayramların dövlət səviyyəsində qeyd olunması istiqamətində görülen mühüm işlər idi. Bu siyasi kurs bugün də Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

İsmayılov qeyd edib ki, ölkəmizdə sosial-iqtisadi inkişaf yüksək dinamika ilə davam edir. Azərbaycan regionun iqtisadi cəhətdən

Mingəçevirdə "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda regional konfrans keçirilib

inkışaf etmiş lider dövlətinə çevrilməklə yanaşı, özünün dövlət-din münasibətləri modeli, tolerant və multikultural mühiti ilə də dönyanın bir çox dövlətlərinə nümunədir. Müxtəlif dini konfessiyaların nümayəndələri ölkəmizdə sərbəst şəkilde öz dini ayınlarını icra edirlər. Dövlət dini ibadət yerlərinə daim diqqət ve qayğı gösterir.

DQİDK sədri Mübariz Qurbanlı çıxış edərək bildirib ki, müstəqilliyimizin bərpasından sonra dövlət-din münasibətləri, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin öyrənilməsi və

təbliği yeni keyfiyyət mərhələsinə qaldırılıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük tarixə malik məbədlerimizin bərpası və xalqımızın istifadəsinə verilməsi sahəsində ardıcıl tədbirlərin həyata keçirilməsi milli-mənəvi dəyərlərimi-

ze olan böyük xidmetdir. Nümunəvi siyasetin bu gün yeni formada özünü göstərdiyini deyən Dövlət Komitəsinin sədri Prezident İlham Əliyevin dinə qayğıından danişaraq vurğulayıb ki, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduunun və Azərbay-

can İlahiyyat Institutunun yaradılması bu diqqət və qayığının parlaq nümayəndəsidir. Bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti olduqca təqdirəlayıqdır. Uğurla həyata keçirilən "Tolerantlığın ünvanı - Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində ölkədəki məscidlərdə, kilsələrdə, sinaqoqlarda təmir-bərpa işləri aparılır. Bütün bunlar ölkəmizdə dina dövlət qayığısının bariz nümunəsi, ümumiyyətlə, dövlət-din münasibətlərinin ən yüksək mərcada davam etməsinin təzahüründür.

Ölkəmizdə din sahəsində fəaliyyətin əsasən maarifləndirmə istiqamətində olduğunu qeyd edən M.Qurbanlı din adı altında müxtəlif zərərlərə qrupların fəaliyyətinin qarşısının alınmasında ideoloji müstəvi-

də görülen işlərin mühüm rol oynadığını vurğulayıb. DQİDK sədri dənin əsas fundamental dəyərlərindən kənara çıxaraq, zərərlə təşviqatlar aparmaqla, xurafat yaymaqla insanları din adı altında başqa məqsədlərə yönəldən, onları silahlı münaqişələrə cəlb edən, digər mədəniyyətlərə və dinlərə qarşı qoyan radikal qruplaşmaların qarşısının alınmasının vacibliyinə diqqət çəkib. Bildirib ki, belə məqamlarda milli-mənəvi və islami dəyərlərimizin qorunub saxlanmasına və təşviqinə böyük ehtiyac vardır.

Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin nümayəndəsi, Şirvan bölgəsi üzrə qazisi Əli Məmmədov dina dövlət qayğılarından, dini ibadətgahların inşa və təmir edilərək yenidən xalqın ixtiyarına verildiyindən bahs edib. Natiq din xadimlərinin fəaliyyəti üçün hər cür şəraitin yaradıldığı, dövlət tərəfindən mütəmadi olaraq dini maarifləndirmə işinin təşkilinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədile maliyyə vasaitinin ayrıldığını deyib. Tədbirdə dini radikalizme qarşı mübarizə, cəmiyyətin, xüsusi gənclərin zərərlə dini cəreyanlarının təsiri altına düşməsinin, din adı altında milli və dövlət maraqlarımıza zidd, milli-mənəvi dəyərlərimizə yad ideoloji təlimlərin yayılmasının qarşısının alınmasında dini maarifləndirmənin rolü və önemi kimi məsələlərə toxunulub, müzakirələr aparılıb.

YAP Yasamal rayon təşkilatı hesabat seçki yığıncağı keçirib

Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi üzrə ərazi ilk partiya təşkilatının hesabat seçki yığıncağı keçirilib. Nazirliyindən SIA-ya verilən məlumatə görə, yığıncaqdə çıxış edən kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov son illər Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycanda qeyri-neft sektoruna göstərilən yüksək diqqətin nəticəsi kimi iqtisadiyyatın aparıcı sahələrindən olan aqrar sahənin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu deyib. Nazir qeyd edib ki, bu diqqət sayəsində kənd təsərrüfatı sahəsində sosial-iqtisadi göstəricilər yüksəlib və respublikada bu sektorun inkişafı prosesində əhəmiyyətli uğurlar əldə olunub.

İnam Kərimov YAP-in ölkənin müstəqilliyinin möhkəmlənməsində müstəsna xidmətlərə malik olduğunu vurğulayıb, partiya hakimiyyətə gəldikdən sonra bütün sahələrdə, o cümlədən aqrar sahədə sürətli inkişafın baş verdiyini deyib. Hesabat-seçki yığıncağının iştirakçılarına uğurlar dileyən İnam Kərimov ümidi var olduğunu bildirib ki, YAP üzərinə düşən tarixi missiyanı bundan sonra da layiqincə yerinə yetirəcək. Yığıncaqdə çıxış edən Yeni

Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi üzrə ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Murtuzeli Hacıyev ötən dövrlər ərzində görülən işlər barede məlumat verib, təşkilatın partiyanın bütün işlərində fəal iştirak etdiyini vurğulayıb.

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov çıxış edərək partiyanın yaranma tarixindən, partiyanın qurucusu Ulu Önder Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixindəki misilsiz xidmətlərindən, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə partiyanın bu gün gördüyü işlərden, YAP-in Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafına verdii töhfələrden danışdı. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi üzrə ərazi ilk partiya təşkilatının hesabat seçki yığıncağının iştirakçılarına uğurlar dileyən T.Əhmədov onlara fəaliyyətlərinde müvəffəqiyətlər arzulayıb.

Daha sonra yığıncaqdə Kənd Tə-

sərrüfatı Nazirliyi üzrə ərazi ilk partiya təşkilatının idarə Heyətinə seçkilər keçirilib. İdare Heyəti formalasdıqdan sonra sədr postuna kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talibovun namizədiyi irəli sürüllüb. Səsvermə nəticəsində Seyfəddin Talibov ərazi ilk partiya təşkilatının, nazirliyin insan resurslarının idarə edilməsi üzrə iş şöbəsinin müdürü Elvin Paşayev isə onun müavini seçilib.

Yığıncağın sonunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla "Dövlət qulluğuñ fərqləməye görə" medali ilə təltif olunmuş nazirlik əməkdaşlarına medalların təqdim olunması mərasimi keçirilib. Təltif olunanlara medalları kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov, kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talibov təqdim ediblər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mingəçevirdə vətəndaşların müraciətlərini dinləyib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rehbərləri bölgelərdə vətəndaşları qəbul edir, onların müraciət və təkliflərinin, ərizə və şikayətlərinin həlli üçün operativ tedbirler görürlər. Vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, sentyabrın 25-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Mingəçevirdə Ağdaş, Bərdə rayonlarından, eləcə də Yevlax və Mingəçevir şəhərlərindən olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və Mingəçevir Şəhər icra Hakimiyyəti başçısının səlahiyyətləri ni icra edən, I müavin İlham İsmayılov ulu önder Heydər Əliyevin abidəsi öününe gül dəstəsi qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda 20-dək vətəndaşın müraciətine baxılıb. Vətəndaşlar əsasən məscidlərin təmiri, dini icmaların fəaliyyəti, onların dövlət qeydiyyatına alınması, dini maarifləndirmə ilə əlaqədar bu icmala vəsaitlərin ayrılmaması, məscidlərin dini ədəbiyyatla təmin olunması və digər məsələlərlə bağlı müraciət ediblər.

Vətəndaşlar Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı tərəfindən diqqətli dinlənilib və bir çox müraciətlər yerindəcə həll olunub. Araşdırılmasına ehtiyac olan məsələlər qeydiyyatla alınib və onların həlli üçün konkret tapşırıqlar verilib. Komitenin selahiyətlərinə aid olmayan müraciətlər haqqında vətəndaşlar aidiyyəti qurumlara müraciət etmələri tövsiye olunub. Həmçinin dini maarifləndirmə məqsədilə dini icmaların maliyyə vəsaitinin ayrılması ilə bağlı müraciət edən vətəndaşlara müvafiq izahat verilib. Vətəndaşlar yaradılan şəraitdə razılıqlarını bildirib, bölgelərdə bu cür qəbulların təşkilinə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Başəriyyətin qarşısında duran bir sıra ciddi problemlər var. Lakin onlardan birinin tütün olduğunu desək düşünürem ki, yanılmarıq. Tütünün insan organizminə nə qədər ziyani olduğunu və 20 növdə xərcəng xəstəliyinin yaranmasında əsas rol oynadığını bilsək də, dünyada milyonlarla insan tütün asılılığından əziyyət çəkir. Mütəxəssislerin fikrinə, siqaret çəkən şəxslərin yanında durduqda və ya onlarla temas qurduqda zəhərli maddələrin insan organizminə daxil olmasına geniş imkanlar açır. Bundan ən çox əziyyət çəkənlərin usaqlarının olduğunu nəzərə alsaq, gələcəkdə onları hansı xəstəliklər gözlediyini düşünmək belə dəhşətlidir.

Tədqiqatlar göstərir ki, usaqlarda infeksiyanın 13 faizi etrafındakılar siqaret çəkməsi nəticəsində yaranır. Tütündən aktiv şəkildə istifadə edən usaqlar və ya yeniyetmələrdə sonsuzluq, kütbeinlik, əsəb kimi xəstəliklərin yaranması qaćılmazdır. Amma nədənse bəzi insanlar özləri tütündən istifadə etdikləri azmış kimi azyaşlıları və ya yetkinlik yaşına çatmayan usaqları tütündən istifadəyə təhrik edir. Bəzən sosial şəbəkələrdə siqaret çəkən azyaşlılarla bağlı görüntülər rast gəlir. Lakin insanı dəhşətə getirən məqam bunun valideynlərin təhrikli ilə edilməsi və etrafındaki böyüklərin bu hadisəye heç bir irad bildirməməsidir. Hətta azyaşının tütündən istifadə etmək "məharətinə" tamaşa edib gülənləri də görürük. Əger Azerbaycanda bundan əvvəl bu cür halların qarşısı müxtəlif tədbirlər vasitesilə alınırırsa, artıq bu cür hallar qanun vasitesilə həll olunacaq. Belə ki, İnzibati Xətalar Məcəlləsinə təklif olunan dəyişikliyə əsasən Azə-

ni sübut etməyə çalışırlar".

"Tütündən istifadə edən usaqlar arasında ata-ana nəvazişindən məhrum olanların sayı daha çoxdur"

Tütündən istifadə edən usaqlar arasında ata-ana nəvazişindən məhrum olanların sayının daha çox olduğunu deyən psixoloq söyləyib ki, valideynlərin zamanında usaqlara diqqət göstərməməsi, onların kimlərlə münasibət qurduları ilə maraqlanmaması

"Tütünün ziyani ilə bağlı dərslərin keçirilməsinə ehtiyac var"

Məktəblərdə tütünün ziyani ilə bağlı dərslərin keçirilməsinə ehtiyacın olduğunu deyən psixoloq vurğulayıb ki, bununla bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirilməli, usaqlara maarifləndirici video-çarxlar göstərile bilər: "Bu cür vasitələr usaqların psixologiyasına daha tez təsir edə bilər. Ümumiyyətlə, tütündən istifadə edən usaqlar natamamlıq kompleksi yaşayış usaqlar sırasındadır".

"Cərimələr insan psixologiyasına da ha tez təsir edir"

Cərimələrin tətbiqinə gəlincə, E.Eminova qeyd edib ki, qadağa və cərimələrin

"Diqqət yetirilməlidir"

Başqa ölkələrin təcrübələrinə toxunan sosioloq söyləyib ki, Qərb ölkələrində bu cür problemin qarşısının alınması istiqamətində maarifləndirmə, mühitin özündə müəyyən dəyişiklər aparmaq və digər addımlar atılır: "Hər hansı davranışın insanda formalşeması üçün 3 mühüm amilə diqqət yetirilməlidir. Birinci mühit, ikinci mühit, üçüncü mühit. Üçüncü mühit, ikinci insanların aldığı informasiya, üçüncü mühit, üçüncü insanların qiymət verdiyi dəyərlərdir. Bu baxımdan biz gəncərdə bir yerde tütündən istifadə etməyin mədəniyyətsizlik olduğunu, başqlarından tütündən istifadə etməmək fərqlənə bileyəcəyi ki mi dəyərlər yaratmalıdır. İlk növbədə mühit yaratmalı, qanunları işe salıb, insanların qiymət verdiyi dəyərlərde dəyişiklik etməliyik. Hazırda İnzibati Xətalar Məcəlləsinə təklif olunan dəyişiklikləri alqışlayır, hesab edirəm ki, burada başqa faktorlar da nəzərə alınmalıdır".

"Yeni tətbiq olunan təklif yetkinlik yaşına çatmayanların tütündən istifadə hallarının qarşısına alınmasına güclü təsir edəcək"

Azyaşlıları tütündən necə qoruyaq?

baycanda yetkinlik yaşına çatmayanlara tütün məməlatlarından istifadəyə təklif və ya tələb etmək onların tütündən istifadə prosesinə cəlb edənlər cərimələnəcəklər. Məcəllənin 212-ci (Tütün məməlatının istehlakına dair məhdudiyətlərə riayət edilməməsi) maddəsinə 3-cü bənd əlavə edilir və əlavəyə əsasən, yetkinlik yaşına çatmayanlara tütün məməlatı almaqla, verməklə, tütün məməlatlarından istifadəyə təklif və ya tələb etmək onların tütündən istifadə prosesinə cəlb edilməsinə görə 100 manat məbləğində cərimələnəcək.

Bəs görəsən usaqları tütünə meyilləndirən səbəblər nədir və bu dəyişiklik cəmiyyətə nə verəcək?

Tütündən istifadə etmənin usaqların psixologiyasını təsiri haqqında fikirlərini bölüşən Ümumrusiya Peşəkar Psixoteraپtəvələr Liqasının üzvü, psixoloq Elnərə Eminova deyib ki, usaqların tütündən istifadəyə meyilliliyi daha çox məktəb dövründən başlayır: "Burada usağın etrafından çox şey asılıdır. Bəzən usaqlar tütüne meyillənməklə özlərini etrafa böyüdükləri-

nəticə etibarı övladlarının təsir altına düşərək tütündən istifadəsinə gətirib çıxarır: "Validəyin tərəfindən diqqət görməyən usaqlar tütündən daha rahat istifadə edə bilirlər. Belə usaqlar sanki valideynlərinə acıq verərək, onlara qayğı göstərməyən valideynlərini bu cür vasitə ilə cəzalandırmağa çalışırlar. Bütün bunlar nəticə etibarı ilə ilk növbədə usaqların sağlamlığına böyük zərbe vurur, gələcək həyatlarını təhlükə altına almış olur".

"Valideynlər usaqlarını hər zaman diqqətdə saxlamalıdır"

E.Eminova qeyd edib ki, tütündən istifadə eyni zamanda usaqların təhsildən geri qalmalarına gətirib çıxara bilir: "Çünki tütünün tərkibində olan ziyani maddələr usaqların tez-tez xəstələnməsinə, sağlamlıqlarında problemlərin yaranması ilə nəticələnir ki, bu da usaqlar dərsdən yayınmasına və geriləməsinə səbəb olur. Belə olan halda, məsuliyyət valideynlərin üzərinə düşür. Valideynlər usaqlarını hər zaman diqqətdə saxlamalidırlar. Nəzaretdə saxlamaq qadağalarla deyil, xoş münasibət göstərməkələr olmalıdır. Çünki usaqların ilk növbədə mənəvi dəstəyə ehtiyacı olur, maddi məsələlər ikinci dərəcəlidir".

"Cərimələr kompleks tədbirlər şəklinə həyata keçirilməlidir"

Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu bildirib ki, inzibati metodlardan istifadə və ya tətbiq olunan cərimələr kompleks tədbirlər şəklinde həyata keçirilməlidir: "Cərimələrin birteşəfli tətbiqi bize istədiyimiz nəticəni verməyə bilər. Hər hansı problemi həlli etmək üçün onun geniş Fəaliyyət Programı olmalıdır. Fəaliyyət Programının içərisində qanunvericilik bazasında dəyişikliklər, inzibati metodlar öz əksini tapır. Amma bundan başqa təbirlər də həyata keçirməklə nəticə eldə etmək mümkündür. İndiki dövrde cəmiyyət çox mürəkkəbdir. Belə şəraitdə birteşəfli tədbirlərle arzu olunana nəticə eldə etmək mümkün deyil. Qanuna dəyişiklik də təbii ki atılacaq addımlardan biridir".

"Hər hansı davranışın insanda formalşaması üçün 3 mühüm amilə

İnzibati Xətalar Məcəlləsinə əlavə ediləcək təklif layihəsinin təqdirə layiq hesab edən hüquqşunas Səmed Vəkilov isə bildirib ki,

dünyanın hər yerində siqaret çekilməsinə qarşı xüsusi ilə yetkinlik yaşına çatmayanların tütün istifadə etməsinə qarşı müxtəlif cür vasitələrdən istifadə edirlər: "Bu mənada əsas təsirli vasitələrdən biridə məhz cərimələrin tətbiqidir. Bildiğiniz kimi bundan öncə Məcəllədə nəzərdə tutulan cərimələr əsasən qadağan olunmuş yerlərdə çəkən şəxslərə şamil olunur. Lakin yeni tətbiq olunan təklif həm valideynlərin usaqlarını siqaret çekməyə təhrik etməsi, həm satıcıların azyaşlılara tütün məsuliyyətini ilə bağlı halların qarşısının alınmasına güclü təsir edəcək".

Nailə Məhərrəmova

Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti genişlənir

Dünya ölkələrində yetkin və formalaşmış şəkildə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diasporu müstəqil dövlətimizlə əlaqələrini daha da möhkəmləndirib. Bu, ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasetinin məntəni nəticəsidir. Bu gün Azərbaycan diasporu ABŞ, Fransa, Misir, Avstraliya, Gürcüstan, Moldova, Avstriya, İslandiya, Niderland, Almaniya, İspaniya, Norveç, Belarus, İsveç, Özbəkistan, Belçika, İsrail, Polşa, Birleşmiş Ərəb Əmirliyi, İsveçrə, Qazaxistan, İtalya kimi onlarla dövlətlərdə fəaliyyət göstərir.

Belə ki, dünya ölkələrində "Azərbaycan Evi" Cəmiyyəti, Azərbaycan Fransız Gənclik Assosiasiysi, Azərbaycan Kültür Mərkəzi, Azərbayanlı Tələbələr Assosiasiysi, Fransa-Azərbayan Mədəni Əlaqələr Assosiasiysi, Avstaliyada Avstriya-Azərbaycan-Türk Dostluq Birliyi, Azərbaycanlıların İsveçrədəki Mədəniyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçre Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərərəsi Dialoq üzrə Baş Koordinatörü Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ilin may ayında elan edilmiş "Xocalıya Ədalet" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası çərçivəsində dünyadan bir çox ölkələrində etiraz aksiyaları, elmi-praktik konfranslar və digər tədbirlər həyata keçirilmişdir.

SOYDAŞLARIMIZA ADƏT-ƏNƏNƏLƏRİMİZ, MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏRİMİZ AŞILANIR

Bu günlərdə isə Azərbaycan adətlərini aşılamaq, dilimizi yaşatmaq, mədəniyyətimizi və tariximizi öyrətmək məqsədilə Stokholmda Azərbaycan tədris kursları açılıb. Qeyd edək ki, Stokholmda fəaliyyət göstərən İsveç Azərbaycan Birliyinin (SAF) nəzdindəki tədris kurslarının təqdimatı keçirilib. Layihənin məqsədi İsveçə miqrasiya etmiş

orta yaşılı və daha çox yaşı olan soydaşlarımızın adaptasiya, bu ölkədə doğulmuş uşaqların isə assimiliyasiya probleminin həllinə dəstək göstərmək, uşaqların inkişafını təmin etmək, onlara Azərbaycan adətlərini aşılamaq, dilimizi yaşatmaq, mədəniyyətimizi və tariximizi öyrətmək, eyni zamanda, gənc soydaşlarımız arasında istedadlı uşaqları aşkar edərək, onların inkişafına kömək etməkdir.

SAF kurslarında Azərbaycan dili ile yanaşı, İsveç, ingilis və rus dillərinin tədrisi da nəzerde tutulub. Həmçinin, burada uşaqlar üçün kompüter, rəsm, musiqi, rəqs, yoqa, şahmat, karate kimi idman növlərinin öyrədilməsi planlaşdırılır.

SAF-in xaricdəki soydaşlarımız arasında Azərbaycan dilinin və mədəniyyətinin qorunması üçün belə kurslar böyük əhəmiyyət malikdir. Bu kurslar, həmçinin, İsveçdəki azərbaycanlı ailələrin bir-biri ilə ünsiyyəti baxımından da faydalıdır.

Kursa gələn uşaqların ailələri ilə birgə İsveçin görməli yerlərinə və Azərbaycana səfərlərinin təşkili də planlaşdırılır.

AZƏRBAYCAN DİASPORUNUN COĞRAFI MƏKANI GENİŞLƏNİR

Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması istiqamətində bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Elə bu günlərdə ABŞ-da daha bir diaspor təşkilati "Azərbaycan Minnesota Cəmiyyəti" yaradılıb və cəmiyyət ABŞ qanunlarına əsasən, rəsmi qeydiyyatdan keçib.

Qeyri-rəsmi məlumatlara görə, ştatda 200-ə yaxın azərbaycanlı ailə yaşayır. Eyni zamanda, burada azərbaycanlı tələbələr də təhsil alır. Əsasən, Novruz bayramını birlikdə qeyd edən soydaşlarımız Amerikada adət-ənənələrimizi yaşatmağa çalışırlar. Məqsəd bu ölkədə doğulub-böyüyən azərbaycanlılara milli-mədəni dəyərlərlə bağlı məlumatların verilməsidir.

Bu gün Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xaricdə yaşayan soydaşlarımızın birləş və həmərəyliyinin möhkəmlənməsi, mədəni ərisin təbliği, digər xalqların diasporları ilə hərətərəfli əlaqələrin inkişafı, türk dünyasının birliliyi istiqamətində fəaliyyətin intensivləşməsi baxımından mühüm nailiyyətlərə elədə edilmişdir. Bu gün Azərbaycanın hüdudlarından kənarda yaşayan soydaşlarımız vahid ideologiya və milli-mənəvi dəyərlər sistemi ətrafında birləşiblər. Azərbaycan diasporu- Vətənin xaricdə layıqli təmsilçilər müstəqil dövlətimizlə qurulanırlar.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

İsmayıllıda külli miqdarda narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarılb

Ismayıllı Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşlarının keçirdikləri uğurlu əməliyyat tədbirləri nəticəsində külli miqdarda narkotik vasitə aşkar edilərək qanunsuz dövriyyədən çıxarılb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin Şəki regional qrupundan AZERTAC-a verilən məlumatə görə, sentyabrın 23-de İsmayıllı Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşlarının eldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olmaqdə şübhəli bilinən Anar Zeynalov saxlanılıb. Keçirilmiş tədbirlərin davamı olaraq, onun rayonun Keşqurt kəndində yaşadığı evə də baxış keçirilib. Oradan çəkisi 4 kilogram 240 qram olan qurudulmuş marixuana, 4 ədəd narkotik tərkibli çətəne bitkiləri və 12 ədəd ümumi təmiz çəkisi 3 kilogram 430 qram olan eyniadlı bitkinin hissələri aşkarlanaraq götürülüb. Faktla əlaqədar cinayət işi başlanılıb, istintaq davam etdirilir.

Azərbaycanda dini icmaların maddi-texniki təchizatı yaxşılaşdırılır

Dünya ölkələrində yetkin və formalaşmış şəkildə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diasporu müstəqil dövlətimizlə əlaqələrini daha da möhkəmləndirib. Bu, ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasetinin məntəni nəticəsidir. Bu gün Azərbaycan diasporu ABŞ, Fransa, Misir, Avstraliya, Gürcüstan, Moldova, Avstriya, İslandiya, Niderland, Almaniya, İspaniya, Norveç, Belarus, İsveç, Özbəkistan, Belçika, İsrail, Polşa, Birleşmiş Ərəb Əmirliyi, İsveçrə, Qazaxistan, İtalya kimi onlarla dövlətlərdə fəaliyyət göstərir.

Belə ki, dünya ölkələrində "Azərbaycan Evi" Cəmiyyəti, Azərbaycan Fransız Gənclik Assosiasiysi, Azərbaycan Kültür Mərkəzi, Azərbayanlı Tələbələr Assosiasiysi, Fransa-Azərbayan Mədəni Əlaqələr Assosiasiysi, Avstaliyada Avstriya-Azərbaycan-Türk Dostluq Birliyi, Azərbaycanlıların İsveçrədəki Mədəniyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslamiyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslamiyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslamiyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslamiyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının Qurultayı, "20 Yanvar" faciəsinin ildönümü, Xocalı soyqırımının ildönümü, 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) üzvü olan Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslamiyyət Mərkəzi, Azərbaycan-İsveçre Türk Cəmiyyəti, İsveçrə Azərbaycan Türkleri Kültür Dərnəyi, İsveçrə-Azərbaycan Dərnəyi, Azərbaycan Türk Kültür Dərnəyi, Azərbaycan-İsveçrə Əməkdaşlıq Cəmiyyəti, İsveçrədə Azərbaycanın Demokratik Tələbə və Gənclər Birliyi, Vaşington-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Amerika-Azərbaycan Ticaret Palatası, Hyuston Azərbaycanlıları Cəmiyyəti, Amerika-Azərbaycan Şurası, Qafqaz Yəhudiləri Cəmiyyəti və onlarla belə qurumlar dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaqdə əhəmiyyətli rola malikdir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının təbliğat sahəsində fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı bənəlxalq aləmin məlumatlandırılması və bu faktın dünya dövlətlərinin parlamentlərinin, siyasi dairələrinin müzakirəsinə çıxarılması ilə bağlı görülün faktlar da kifayət qədərdir. Reallıqlara söykənərək, deye biler ki, Türkiyənin Ankara şəhərində Türkiye-Azərbaycan Dərnəkl

T E R S B A X I Ş

ALP-dən təmsil olunduğu düşərgəyə ittihamlar

Əvəz Temirxan: "Hamiya məlumdur ki, kim ölüzmiş avtoritetini bərpa etmək üçün fəaliyyət göstərir"

Daxilində hərc-mərcliklər baş verən Azərbaycan Liberal Partiyası bu dəfə təmsil olunduğu müxalifət düşərgəsini hədəfə alaraq, əslində, ənənəvi partiyaların, bütövlükdə, düşərgənin bir araya gəlmək planlarına ciddi maneə tövrediklərini bildirib. Onu da qeyd edək ki, ALP sədri Əvəz Temirxan daha öncəki sədr Lala Şövkətən fərqli olaraq, düşərgədəki birlik və bloklara qoşulmaqdan vaz keçir.

O, bunu belə izah edir ki, AXCP və Müsavat kimi partiyalar, hətta həmin birliklərə təmsil olunmasalar belə, müəyyən müdaxilələr edərək, bu birliliklərin dağılmışına rəvac verəcəklər. Bu baxımdan, mediaya çıxaraq, "Mən gündəmdə qalma cəhdlərini görürəm, amma müxalifətin koordinasiya olunması istiqamətində hər hansı bir fəaliyyəti görmürəm" deyən ALP-nin sədri Ə.Temirxan rəhbərlik etdiyi siyasi təşkilatın gündəmdə qalmaq fikrində olmadığı qənaətindədir.

ALP-dən AXCP və Müsavata: "Kiminsə gündəmdə qalması naminə, kiminsə uzun illərdir istifadə etdiyi fəndlər vasitəsi ilə liderə çevriləmək məqsədini güdən tədbirlərdə bizim iştirakımıza ehtiyac yoxdur"

Maraqlıdır ki, müxalifətin bir araya gələrək, hər hansı bir forum keçirmək təşəbbüsünə de barmaqarası baxan Ə.Temirxan, bunu belə izah edib ki, əslində, ənənəvi düşərgə bunu ictimai rəye təsir etmək üçün deyil, sadəcə, "fəaliyyətdə" olduğunu göstərmək üçün etmek fikrindədir: "Forum naminə forum keçirməye ehtiyac yoxdur. Kiminsə gündəmdə qalması naminə, kiminsə uzun illərdir istifadə etdiyi fəndlər vasitəsi ilə lidərə çevriləmək məqsədini güdən tədbirlərdə bizim iştirakımıza ehtiyac yoxdur. Çünkü belə forumlar forum, toplantı ve birlik ideyasını gözden salır. Ona görə də, biz nəticə etibarı ilə müxalifətin birliyi ideyasını gözden salan tədbirlərə qoşulmur" və qo-

Amerikalı diplomat Madaqaskarda həlak olub

Birləşmiş Ştatların Madaqaskarda peşəkar diplomati həlak olub. Bununla bağlı məlumat verən Dövlət Departamentiñin mətbuat katibi Hizer Noyert əlavə edib ki, amerikalının ölümündə şübhəli bilinən şəxs saxlanılıb və yerli hakimiyət nümayəndələri ilə ABŞ-in rəsmi şəxsləri təhqiqat aparırlar.

AZORTAC xəbər verir ki, adı bilinməyən diplomatın meyiti cüme günü gecə saatlarında öz evində tapılıb. Onun ölüm səbəbləri hələ ki açıqlanmır. H.Noyert mərhümən ailəsinə və ABŞ-in Antananarivudakı səfirliyinin əməkdaşlarına başsağlığı verib. O, aile üzvlərinin hörmət əlaməti olaraq və istintaqın davam etməsi səbəbindən insidentə bağlı əlavə məlumat verməkdən imtina edib.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

şulmayacaqı da".

Konkret ad çəkmək fikrində olmasa da, ALP sədri AXCP və Müsavat rəhbərliklərinə eyham vuraraq, onları avtoritar idarəciliyə suçlayıb və nüfuzlarının olmadığını bildirərək, bundan sonra da göstərəcəkləri cəhdlerinin iflasa uğrayacağını bildirib: "Konkret ad çəkmək istəmirəm. İnsanlar bilir ki, kim gündəmdə qalmaq üçün birləşmə məsələsinə ortaya atır, kim fürsətdən istifadə edib başqalarının enerjisindən faydalanaq isteyir. Hamiya məlumdur ki, kim ölüzmiş avtoritetini bərpa etmək üçün fəaliyyət göstərir".

"Enerjimi boş-boş qalmaqallara itirmək istəmirəm"

Onun ad çəkmək istəməməsini deməsi isə qalmaqallara qoşulmaq fikrində olmadığını göstərir: "Mənim kimsədən çəkinəcəyim yoxdur. Enerjimi boş-boşuna qalmaqallara itirmək istəmirəm". Ə.Temirxan radikal düşərgənin seckisi mağlubiyyətləri barede de maraqdqorucu məqamlara toxunaraq, əslində, günahı özlərində axtarmalı olduğunu bildirib: "Etiraf edirəm ki, bu gün Azərbaycan müxalifəti çıxılmaz vəziyyətdədir. Bəziləri döşənə döyür ki, "bizdən güclüsü yoxdur", "ən nüfuzlu bizik", "bizim yerli təşkilatımız var". Mən müxalifətin nikbinlik yaratmaq niyyətini başa düşürəm. Amma sən o nikbinliyi yaratmağa elə cəhd eleməlisən ki, millət səndən iyrənəsin. Ona görə də, müxalifət çıxılmaz vəziyyətə düşüb".

"Bu gün müxalifətin bəzi nümayəndələri səmimi şəkildə mövqelərini ortaya qoymurlar"

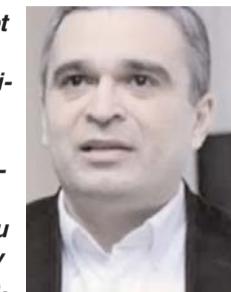
Düşərgənin ağır vəziyyətə düşməsindən undan da etiraf eden ALP sədrinə görə, bu gün özlərinin "güclü müxalifət" hesab edən tərəflər, əslində, siyasetle deyil, söz oynamamaqla məşğul olduqlarını bildirib: "Açığı, mən bəzilərinin yerinə utanram. İndi bəziləri söz oynamamaqla məşğuldurlar. Biri deyir ki, dar çərçivədə yox, geniş müstəvilde tərəfdarıq, digeri de deyir ki, iki partyanın birləşməsi yaxşıdır. Yəni bu gün müxalifətin bəzi nümayəndələri səmimi şəkildə mövqelərini ortaya qoymurlar".

Görünən isə budur ki, reallıqda ALP sədri Ə.Temirxan da düşərgənin pərakəndə və iflasa uğradığını anlayır, sadəcə, bunu daha dərinəndə etiraf etməye cəsər göstərmiş. Hər halda, etirafın yarısını da etmək, əslində, normal qarşılıqlıdır. O cümlədən, Ə.Temirxan sədri olduğu ALP-də də ixtilafların baş verdiyini desə idi, onun bu sözləri daha məqsədə uyğun etiraf kimi qiymətləndirilərdi.

Qərbin qulbecələri heç nəyə nail ola bilməyəcək

İlqar Məmmədovun iddiası fiaskoya məhkumdur

Bələ bir söz var: başqalarından asılı olan insanın həqiqətədən səylədiyi həmişə qeyri-səmimi görünür. Həqiqətən də, belədir. Çünkü həmin insanlar sıfariş yeri-nə yetirir və etdikləri səhv də bağıtsanıldıqda bunu "görə bilmirlər". Ancaq cəmiyyət hər şeyi yaxşı görür və bilir. "REAL" partiyasının sədri İlqar Məmmədov kimilər bu qəbildəndir. Nəcə ki, azadlıq çixdı, özünü "qəhrəman" kimi həm hakimiyətə, həm də müxalifətə göstərmək istədi. Əslinə qalsa, onun bu "qəhrəmanlığı" təəccüb də doğurmur. Çünkü İlqar Məmmədov kimilər Azərbaycan dövlətinin, humanist prinsiplərə soykənib, cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad olunmasına adekvat münasibət göstərməsi, bir daha onu göstərir ki, o, heç vaxt islah olunmayıcaq. Çünkü bu kəslər saxtakarlıq düşərgəsində təmsil olunanlardır.

Elə buna görə də, "REAL" sədrinin özünü qeyri-adı bir qüvvə, hamidan "ağillı" hesab etməklə, hakimiyət iddiasına düşməsi işe, onun psixologiyasında nəsə çatmadığını sübut edir. Bos və quru tənqiddən uzağa gedə bilməyən köhnə və "yeni" İl.Məmmədovun siyasi hakimiyət iddiası da, sadəcə, fiaskoya məhkumdur.

Pənah Hüseyn: "İlqar Məmmədov potensial olmayan liderdir"

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn son günlər İl.Məmmədovu "müxalifətin ən yenileşmiş lideri hesab etməsinə" münasibət bildirərək vurğulayıb ki, o, heç vaxt potensiallı olan, nəinki lider, hətta ətrafında olanlardan da zəif düşüncəyə malik olub: "Və bu gün hansı düşüncə ilə müxalifəti yenilədirecək və düşərgənin lideri olacaq" İl.Məmmədov ən yaxşı halda, ele "REAL"-in lideri olaraq qalsın və özünü rüsvay etməsin".

P.Hüseyn onu da vurğulayıb ki, İl.Məmmədovun bu kimi məsələlərin nədən ortaya atıldığı da başa düşülən deyil: "Bu kimi məsələlərin nədən ortaya atıldığı başdadüşülən deyil. Partiya yaratmaq istəyirərsə, qanuni yolla bunu edə bilerlər. Heç kim onlara mane olmur. Potensial liderin nə demək olduğunu başa düşə bilmirəm. Siyasi partiya yaradırlarsa, qurultay keçirməlidirlər. Qurultaya kim sədr seçilsə, o da partianın lideri olacaq. Ancaq bu potensial lider nə olan şeydir, başa düşə bilmirəm. Bir də yenə də otursun, oturduğu yerde. Çünkü o, siyasetdə olubsa da, boğazdan yuxarı mülahizələr səsləndirməklə yadda qalıb. Belə olan halda, İl.Məmmədovun her hansı iddialarla çıxış etməsi gülünc olmaqla yanaşı, heç bir ugura imza atmaq gücündə və potensialında olmayan adamdır. İl.Məmmədovla bağlı məsələnin onlar üçün müzakirə mövzusu deyil". Bu yerde İl.Məmmədova, bir daha xatırlatmaq istədim ki, sən böyük və derin bir bataqlığa çevrilmiş düşərgədə təmsil olunursan. Sən və sənin kimi Qərbin qulbecələri gerçekliyi anlamalıdırular ki, heç nəyə nail ola bilməyəcəklər. Çünkü Azərbaycan fundamental demokratik dəyərlərə sadiq, vətəndaş cəmiyyətinin inkişaf etdiyi və bütün azadlıqların qorunduğu bir ölkədir.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Azərbaycan müxalifətinin diktatoru

Əli Kərimlinin növbəti diktatorluğu qəidə dəstlərinə qarşı yönəlib

Hər sözlərində, əməllərində ard-arda çəkinmədən, usanmadan və ən əsası utanmadan Azərbaycanın müstəqilliyinə, inkişafına, siyasi sabitliyinə qarşı zidd mövqedə qərarlaşan, siyasi qüvvələrin dəyirmanına su töküklərini təsdiqə çevirən erməni xisletli ölü qurum olan "Milli Şura" mənsubları yenə də mitinq sevdasına düşübələr. Ancaq budəfəki mitinq əvvəlki rüsvayçı mitinqlərən fərqlənən mitinq olacaq. Niya? Cavabı bəlliidir.

"REAL" sədri İlqar Məmmədovun azadlıq çixması və iddiaları, düşərgə "liderlərini" necə ləzəyə gətirib, elə həmin an çıxış yolu axtarmağa başlayıblar. Satqınlıqla bərabəri olmayan AXCP sədri Əli Kərimli "Milli Şura" ilə birlikdə mitinq keçirməyi qərarlaşdırıb. Eyni zamanda, sosial şəbəkələrin "gülü" olan Ə.Kərimli "REAL"-in ünvanına təhqirlərə və söyüslərə start verərək, "realçıları" ən ağır tərzədə təhqir edib. Bir də, neyəsin, bu bədbəxt satqın.

"REAL" AXCP-ni məhv etmək qərarındadır

İ.Məmmədov qərarından dönəməyəcəyini də bildirib. Bunu AXCP sədri Ə.Kərimli də bildir ki, İl.Məmmədovun azadlıq çixması ona problem yaradıb. Mitinqlə bağlı keçirilən yığıncaqdə da bir daha söyleyib ki, nəyin bahasına olursa-olsun, mitinq keçirilməlidir, "REAL" sədrini məhv etməliyik. Eks-spiker Rəsul Quliyevin sözü bu yerde yerinə düşər: ay "bədbaxtlar", keçirəcəyin mitinq baş tutacaqmı və kimlər toplaşacaq əndrəbadı mitinqinə? Əslində, cəbhə diktatoru Əli Kərimlinin məhv edilməsi en real yoldur. Satqınlıqlı ne qədər olar?

Göründüyü kimi, bütün müstəvilərdə "əqidədaşlarına" keşkin fərqli uduzan Əli Kərimli yaxşı bilir ki, xalq heç bir zaman nə ona, nə de "REAL"-in müxalifətə söz sahibi olmaq imkanlarına bel bağlayar. Bu yerde deyiblər: hər ikiniz bir bezin qirağınız. Hər ikiniz satqın, xəyanətkar və riyakarsınız. Çünkü murdarlıq müqəddəsliyinə əksi, insanın xain və alçaq xisletinin görünən əməllerdə ifadəsidir!

R.HÜSEYNOVA

26 sentyabr 2018-ci il

Siysi proseslərdə heç nə təsadüfi olmur. Bu, zaman-zaman deyilmiş və praktiki olaraq, təsdiqini tapmış məsələdir. Bu baxımdan, mümkün deyildi ki, siyasi-ictimai proseslərdə iştirak etməyən, mübarizə meydandanında görünməyən bir adam qəfildən Avropada peyda olsun və Azərbaycan dövlətinə qarşı indiyədək rast gəlinməyən iyriyən formada fəaliyyət göstərsin. Eyni zamanda, bu fəaliyyətdə Azərbaycanın düşmənləri - erməni lobisi ilə eyni "ələ oynamamaq" da açıq-aydın şəkildə prioritətdən biridir.

Bax, bu şərəfsiz məhz Orduhan Teymurxan oğlu Bəbirovdur hansı ki, onu üzü öten əsrin 90-cı illərindən bu yana, ta 2015-ci ilə qədər ne Azərbaycanda hakimiyətə siyasi mübarizə aparan təşkilatda görən olub, nə bir mininqdə iştirak edib. Ümumiyyətə, ömrünün xeyli hissəsini Rusiyada keçirən bu şərəfsiz satqının birdən-birə Avropana peyda olması və Azərbaycan dövlətinə qarşı mənəvi terrora başlaması ilk gündən şübhələrə yol açmışdır.

Faktlar çox mətləbləri üzə çıxarırlar

Əldə olunan və təsdiqini tapan məlumatlardan aydın olur ki, O.Bəbirov hələ çox uzun illər əvvəl keçmiş sovet hərbi keşfiyyati tərefindən konfidensial əməkdaşlığı cəlb edilmiş, hazırla Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının, konkret olaraq "QRU"-nın nezareti altında Azərbaycana qarşı təxribatçı, pozucu fəaliyyətini davam etdirir. O, sosial şəbəkə paylaşımlarında müvafiq diviziyanın Moldova ərazisindəki bölməsində "paraşütçi" kimi hərbi xidmət keçdiyini də yazaraq təsdiq edib. Bəzi məlumatlara görə, Orduhan açıqlamasında 98-ci "VDV"nin Moldova ərazisində dislokaşıya olunmuş 300-cü paraşüt-desant alayını nəzərdə tutur. Müxtəlif mənbələrdə, habelə, KİV-lərdə yazılınlara

Satqın ifşa olundu

Orduhan Teymurxanın paxırları üzə çıxır

əsasən, 1987 və 1989-cu illərin döyüş və siyasi hazırlıq nəticələrinə görə, həmin hərbi hissə "hava-desant qoşunlarının en yaxşı alayı" adını qazanıb. Internet resurslarındakı məlumatlardan bəlli olur ki, SSRİ-nin süqutundan sonra 300-cü alayın hərbi texnikası Moldovaya tehvil verilər də, hərbi hissənin şəxsi heyeti RF-nin Xakasiya Respublikasının Abakan şəhərine köçürüllər. Daha sonra o hissənin bazasında 100-cü əlahiddə hava-desant briqadası yaradılıb... Və ortaya çıxan ilk dəhşətli, Orduhanın birbaşa cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə, eyni zamanda, mənəvi məsuliyyətinə səbəb ola biləcək faktdır. Orduhan Teymurxan oğlu Bəbirovu şəxsən tanıyan mənbə qeyd edir ki, o, sovet ordusunun sıralarında Azərbaycan xalqının milli-azadlıq hərəkatına qarşı hərbi fəaliyyətlərdə iştirak edib. Digər bir fakt isə, ondan ibarətdir ki, 16 yanvar - 16 mart 1990-ci ilde Bakı şəhərində Azərbaycan xalqına qarşı əməliyyatlar üçün dislokasiya edilmiş 98-ci diviziyanın şəxsi heyeti 20 Yanvar faciəsinin törədilməsində, bilavasitə iştirak edib!

Digər informasiyaya görə, münaqişə bölgələrində xüsusi əməliyyatlarda iştirak təcrübəsi nəzərə alınaraq, 98-ci diviziyanın və onun alaylarının rəhbər heyeti - onların bir çoxu Orduhanın komandirləri olub - müxtəlif vaxtlarda Rusiya Silahlı Qüvvələrinin yüksək idarəetmə orqanlarında təmsil olunublar.

Bu satqın həm də ana qatilidir

Məlum faktdır ki, O.Teymurxanın ailəsi ondan imtina edərək, onun əməllerindən utandıqlarını deyiblər. Onun bacısı oğlu Elñur Əliyev bildirib ki, biz bu həkimiyəti də, dövləti də sevirik, Prezidentin siyasetini dəstekleyirik: "İstəyirik hamı bilsin ki, bu adamın bize heç bir aidiyatı yoxdur. Onun kimi insanların yazdıqlarını lənətləyirik və belə qohumdan imtina edirik". Onun sözlerinə görə, O.Teymurxan böhtən dolu yazılarını buradakı qohumlarının yaxşı yaşayışını gözü götürmədiyinə görə yazır. Dəfələrlə oturub müzakirə edirik ki, bizdən nə isteyir, bizi niye incidir?! Görünür, o, qohumlarının burada yaşayışına paxılıqlı edir. Baxır ki, biz burada normal yaşayırıq, o, Hollandiyada işsiz-güçsüz qalıb, qəsdən belə edir. Onun heç elementar ali təhsili yoxdur, savadı olan insan öz davranışına nəzarət edər. Allah ona lənet eləsin!"

Bacısı oğlu onu da bildirib ki, Orduhanın ucbatından anası infarkt keçirərək dənəyini dəyişdi.

Göründüyü kimi, satqının, şərəfsizin vicdanı olmaz. Əgər öz doğmaları ilə bu cür davranışsa, anasını ölüm həd-dine çatdırırırsa, demək, belə ünsürdən ən ağır və dəhşətli pişlikleri gözləmək, təccüb doğurmamalıdır. Sadəcə, zəmanı, vaxtı çatanda bu şərəf və ləyəqətdən uzaq olan toplum mütləq öz əməllerinə görə cavab verməli olacaq - istər bu, istərsə də digər dünyada..!

O.Teymurxan kimi şərəfsizlər, satqınlar insan deyil, iblislər. Azərbaycan Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun sözleri ilə desək, vətənpərvərlik duyusunu, Vətən əxlaqını itirmək böyük fəciədir.

Refiqə HÜSEYNOVA

"Bakcell"dan maraqlı aksiya və onlayn müsabiqə: DaimOnline

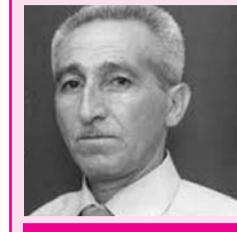
mitsiz ünsiyyət üçün tam sərbəstliklə təmin edib. Bu yeni tariflər sayəsində gənclər daim onlayn olmaq imkanı elə də ediblər.

Bundan əlavə, Bakcell özünün rəsmi "Instagram" və "Facebook" səhifələrində onlayn müsabiqə keçirir. Müsabiqənin şərtlərinə əsasən, iştirakçılar yuxarıda qeyd olunan sosial şəbəkələrde "Bakcell"in səhifəsinə abunə olmalı və "Fəvvərələr Meydanı"nda quraqşırılmış xüsusi "DaimOnline" çadırının yanında şəkil çəkdirib #DaimOnlineBakcell həşteq ilə paylaşmalıdır. Müsabiqədə I, II və III yer tutan iştirakçılar "Bakcell"dən müvafiq olaraq 300 AZN, 200 AZN və 100 AZN dəyərində hədiyyə kartları təqdim ediləcək. Qeyd edək ki, müsabiqədə yalnız Bakcell

abunəçiləri iştirak edə bilər. Biznes və ya bağlı sosial şəbəkə profiline malik olan iştirakçılar hədiyyə təqdim olunur. Söyügedən aksiya 28.09.2018-ci il tarixinə qədər davam edəcək, onlayn müsabiqə isə 27.09.2018-ci il tarixində saat 23:59-da bitəcək. Qaliblər "random.org" saytı vasitəsilə müəyyən ediləcək və 01.10.2018-cil tarixində "Bakcell"in "Instagram" və "Facebook" səhifələrində elan oluna-caq.

Dəyərli hədiyyə qazanmaq istəyirsinizsə, "Fəvvərələr Meydanı"na tələsin, Bakcell stendində şəkil çəkdirib müsabiqəyə qatılmağa hələ də vaxt var.

Innovasiyalar sahəsində özünü doğrultmuş lider olan Bakcell müasir rabitə xidmətləri iştirakçılarına yenilənmiş, rahat və yenilikçi tariflər, məhsullar və xidmətləri təklif etməyə davam edəcək. Bakcell şirkətinin yeni "DaimOnline" tarifləri və digər sərfli və innovativ təkliflər barədə daha ətraflı məlumat almaq üçün www.bakcell.com səhifəsinə və yaxud "Bakcell"in rəsmi "Instagram" və "Facebook" səhifələrinə daxil olun.

"MARALLARIM" - 2018

Təhmasib Novruzov

A llah sənə rəhmət eləsin, Əbdürəhim bəy! Öten əsrin əvvəllerində millətdən, Vətəndən, haqq-ədalətdən ağızdolusu danışır da, əməllerində millətə, Vətənə, haqq-ədalətə zərbələr vuran obraxlar yaradıb, "Marallarım" silsiləsi ilə tanıtılardın cəmiyyətə. Elə o zaman olduğu kimi, indi də millət pafoslu cümlələrlə danışanların gerçək üzündən xəbərsiz olur və gerçək üzü görəndə də, iş-işdən keçmiş olur. Odur ki, onların gerçək üzərinə bələd olan biri kimi bir-iki kəlmə danışmağa ehtiyac duyдум.

Zira, milletin tam əksəriyyəti, onsuz da onları yaxşı tanır. Amma tanımayanlar da var və sözüm də onlara-dır. Son vaxtlar yene başlayıblar ki, ay haray, Qarabağı qaytarmaq üçün birləşməsək, torpaqlar əldən gedəcək. Tez mitinq eləmək (???) və Paşinyan'dan Qarabağı geri qaytarmağı tələb etmək lazımdır. Doğulub-böyüdüyü Ağbulaq kəndi işğal altında olan Əbdürəhim bəy Haqverdiyev sağ olsayı, belələrinin şəhərinə təptəzə maral hekayələri yazdı. Bu mövzuda bütün marallardan yazılım olsam, gərəkdir ki, bir kitab bağlayam. Amma birinci maraldan atüstü söhbət aqmək istərdim. Birinci maralımız, mitinq yapmaq həveskarlarından olan Pənah Hüseyn adlı biridir. Guya Qarabağ dərdi çəkən bu zət səsli şəbəkələrdə dəridən-qabıqdan çıxır ki, millet ayaq qalxmasa, Qarabağ əldən gedəcək. Bu, həmin Pənah "bəy"dir ki, bili-bile ki, AXC-nin səriştəsizliyi dövləti idarə etməyə imkan verməyəcək, Əbülfəz Elçibeyin prezidentliyinə etiraz edən kəslərə Səlib yürüşü təşkil etmişdi və sonda da əvvəl dövlət katibi, sonra da baş nazir postunda feyziyab olmuşdu. Surət Hüseynovun Gəncədən bir bağışlıdan da özünü batırıb, tələm-tələsik istəfa vermiş, sonra da ölkədən qaçmaq istəyərək aeroporda saxlanılmışdı. Bu, həmin Pənahdır ki, dövlət katibi olduğu zaman qardaşı Adilin əli ilə Azərbaycanın şərab zavodlarından nə az, nə çox, düz 45 vaqon şərabı "Stantsiya naznaçeniyə Leninqrad" ünvanına yola salmış, məhsulların qaimələri geləndə, zavodlara məlum olmuşdu ki, ödenişsiz göndərilən bu qədər məhsul ermeni milli hərəkatının liderlərindən olan P.Ayrikyana məxsus "Ararat" firmasına göndərilibmiş. Həm o zaman, həm də sonrakı dövrlərde dəfələrle soruşulsada, bu faktla hələ də cavab vere bilməyən maralımız, indi hanı erməniye neft-qaz göndərəcək, görəsən?

İkinci maralımız da, adını çəkdiyime görə oxucular dan əzri istəyirəm, AXC həkimiyəti dövründə müdafiə naziri olmuş, torpaqlarımızın 20 faizinin ermənilərə pəşkəş edilməsindən əvəzsiz xidmətləri göstərmiş Rehim Qaziyevdir. Bu maral da son vaxtlar sosial şəbəkələrdən düşmür. Üfunəti çıxışlarının hamisində indiki həkimiyətə hədayanlar səslenərdən zövq alan bu gədə, indi də milleti meydana səsləyir ki, gəlin Qarabağı azad edək. Oxucularımızdan yene öz əzri istəyirəm, amma deməsem, bağım çatlar. Bu maral özünü satan qadınların kişi cildinə girmiş formasıdır. Onun millətə, konkret halda, Qarabağa vurduğu zərbənin miqyası o qədər böyükdür ki, bir yazıda bunları sadalamaq, sadəcə, mümkün deyil. "Şuşa verilərsə, başına güllə çaxacağam" meşhur deyiminin müəllifi olan bu maralımız hələ de yegane doğru olunu etmək üçün güllə tapmir ki, tapmir. Qarabağın müdafiəsini təşkil edən qeyrəli oğulların müəmmalı ölümlərinin səbəbkərə olan, Moskvaya verdiyi vədləri şərəflə (oxu: şərəfsizcəsinə) yerinə yetirən, nəticədə, Vətənin bir parçasının ermənilərə erməğan edilməsindən baş rolin ifaçısı kimi milyonların nifrətini qazanan bu zətsiz məxluq da milleti meydana çağırır ki, gəlin Qarabağı azad edək.

Vallah, yazdırca əsəbdən əllərim titrəyir. Bəlkə bu marallar düşünürər ki, hər şey yaddan çıxb! Yoxsa bir el deyimində deyildiyi kimi, yağışlar yağıb, çatlar örtülüb? Yox atam, yüz yağış yağı, tufan qopa, dolu səpələnə, bunların çatlarını örte bilməz. Ele çat veriblər ki, heç sel de gəlsə, onu yumşalda bilməz. Bu maralların millətə birə xidmətləri qəbul ediləndir: ya intihar eləsin-lər, ya da heç olmazsa, ayıblarına kor olub, səslərini iç-lərinə salsınlar. Yoxsa ele əməlləri ortaya qoyulacaq ki, az önce, dediyim birinci xidmət yoluna millet özü onları vadar edəcək.

Azərbaycan tarixində iz qoymuş qadınlar

“Qadın tarixi” XIX əsrin 70-80-ci illərində meydana çıxıb. Onun məqsədi qadını tarixə “qaytarmaq”, qadını tarixə daxil etmək kənəvəlki tarixi “tamamlamaq” və hətta onu yenidən “yazmaqdır”. Keçmiş öyrənən feministlər cinslə şərtlənmış gerçəkliliyi coğrafi, etno-mədəni və xronoloji xüsusiyyətləri nəzərə almaqla araşdırmağa çalışırlar.

Qadın tarixi (her story, women's history) belə bir ilkin müddeədan çıxış edir ki, keçmiş haqqda “vahid və tam” bilik, eślində, belə deyil. Qadınların, kişilərindən fərqli dünyagörüşü və dəyərlər sistemi bu tarixdə öz əksini tapmayıb. Qadını “görünən” etmək üçün “qadın təcrübəsi”ni öyrənmək lazımdır. Qadın təcrübəsinin müxtəlif mədəniyyətlərdə modifikasiyalarının üzə çıxarılması, bütövlükde, keçmişin mənəvi mədəniyyəti haqda təsəvvürleri genişləndirir.

Tədqiqatçı Mahlux Nəcəfli yazır: “Qadın tarixinin inkişafı tarixi qadın nöqtəyi-nəzərindən “yenidən yazmaq”dan onun maskulin ideologiyasını yeni mövzularla (məsələn, qulluqçuluq və südanalığının tarixi, ev işi tarixi, hamiləlik və doğum tarixi, usaqları terkətmə və onlardan imtina tarixi) zənginləşdirmək və daha sonra ssientist diskursun teleblərindən qurtulmaq istiqamətində baş verir. Ümumiyyətlə, feminist tənqidin qərarlaşması, yeni dəyərlərin, yeni şurun yaranması, sadəcə, nəzəri yox, həm də sosial aksiyadır.

Qadın tarixinin inkişafı feminist tənqidin özünüyeyini ilə üst-üstə düşür. Feminist tənqid isə dövrün ən populyar intellektual diskurslarının sərhədində müəyyənmişdir. Yeni evvelcə feminism və marksizm, daha sonra feminism və psixoanaliz, indi isə poststrukturalizm, postmodernizmle münasibətlər sərhədində.

Müasir feminist tənqidin ümumi pafosuna gəlincə, bu, feminizmdən postfeminizmə keçidə ifadə olunur. Postfeminizm üçün kişi standartlarına (davraniş, siyaset, elmi diskurs) orientasiya, bərabərlik və eynileşdirməyə çağırış xarakterik deyil. Burada səhəbət çox cinsi differensiasiyadan prosessual xarakterine (cinsi ferq-psiko-sosial quruluşu), qadın hissiyatlığının kişi şüur növü ilə eyni olmaması (Simona de Bouvarin haqqında söz açıldığı “başqalıq”), özdentifikasiyasının dəyişməsindən gedir. Postfeminizmde reprezentasiyaya xüsusi maraq da burdan irəli gelir. Fərqləndirmə, məhz onun köməyi ilə baş verir. Feminist nəzəriyəcılardan Tereza de Lauretisin dililiyə desək, “genderin reallığı, məhz onun reprezentasiya effektiyle bağlıdır. Gender o vaxt reallaşır, real olur ki, reprezentasiya fərdin özünüreprezentasiyası olur, onun sosial və ya subyekt identifikasiyi kimi qəbul olunur.”

Həmidə Cavanşirin - bu özünü tanıyan Azərbaycan qadınının həyat tarixçisi XIX əsrin sonu -XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan gerçəkləri ilə bağlı yeni bilgiler verməkle yanaşı, qadınla bağlı ənənəvi, patriarxal təsəvvürlərə “düzəlş” de edə bilər. Həmidə Cavanşir bütün həyatı boyu həyatın getirdiyi çətinliklərin, dolaşlıların girdabında qalmayaraq, çar-

pışır, özünü reallaşdırmağa çalışır (Əslində, onun həyatının postfeminist platformada fransız feminist fəsəfəsində Lüsi İriqare, Elen Siksü, Yuliya Kristevadan gələn ənənə əsasında analizi daha maraqlı olardı).

Həmidə xanım, bir qadın obrazı kimi, Azərbaycan maarifçi ədəbiyatında bənzəri çox da görünməyən bir qadın tipidir. Maarifçilərin əsərlərində ziyalı azəri qadın obrazlarına az rast gelmək olur. Bu, en yaxşı halda, məsələn, Mirzə Cəlilin “Anamın kitabın”dakı Ziver xanım (milli mədəniyyətə xeyli yad görününen) ola bilər. Yeri gəlmişken, o dövrün ziyalı qadınları Cəlil Məmmədquluzadənin felyetonlarında daha çox başqa planda, məsələn, “Məryəm xanım” felyetonunda olduğu kimi, (üzüaçıq qadın - Bakı Qız Məktəbinin müdürü seyxin vəfati münasibəti ilə niye başsağlığı verir, Tağıyevin məsrəflərini azaltmaq üçün qışda qız məktəbində az odun yandırır) üzə çıxır. Başqa bir məsələ - Cəlil Məmmədquluzadə və beş başqa maarifçilərin azəri qadınları başqa milletdən olan, məsələn, ermənilərle ikincilərin xeyrinə müqayisəsi adamları, haqlı olaraq, çox hirsətdir. Hətta “Erməni və müsəlman örvətləri” felyetonunun neşrindən sonra, Tiflisin müsəlman sakinləri toplaşaraq, “Molla Nəsreddini” və Mirzə Cəlili boykot etmişdi. Xüsusən, Mirzə Cəlil və Sabirin əsərlərindən daha çox görünən azəri qadın obrazları sadələvh, avam, mövhumatçı, heç bir işini vaxtında yerinə yetire bilməyen, pintlə, pis geyinən, doğru dənəsi bilməyən (bu xüsusiyyətlər realist ədəbiyyatın getirdiyi sade adamlara, aşağı təbəqəyə olduğunu qəder bəy, xan, zadəgan qadınlara da aid edilir və əslində, millət, ümumiyyət, qadınlar haqqında ümumi təsəvvür yaradır). Həmidə Cavanşir 1905-ci ilin sentyabrında Sofiya Şahərtəx (Sultan Şahərtəxinin qadını), M.F.Axundovun nevəsi Mələksimə (Axundovun qızı Nisə xanımın qızı) xanım, Gövhər Qacarla berabər Tiflisdə müsəlman qadınlarının Xeyriyyə Cəmiyyətini yaradır. Cəmiyyət, xüsusən, 1907-1908-ci illərdə çox feal olur. Cəmiyyətin sədri Gövhər xanım Qacar savadlı, işgütar, bacarıqlı bir qadın idi, çadrasız gəzerdi. Əri hərbi qulluqçu olduğu üçün Tiflisin yüksək cəmiyyətinə gedib-gələr, canişin xanımının ziyaflərində iştirak edərdi. 1908-ci ilin qışında ziyanlı müsəlman qadınları ilk böyük müşavirə keçirir.

Filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Nazir Qəhrəmanlı yazır: “XIX-XX əsrlərde Azərbaycan qadınının mənəvi təkamül yolu asan olmamışdır. Bu yol, bütövlükde, ağırlıcları keçəsə də, “üreyi qəmdən çatlayan” Xanbacıların, Fatmanisələrin tek bir ağrı-əzabı ilə əlamətdar sayıla bilməz. Bu yolda uğur və nailiyyətlər də olmuşdur, elə təkcə yaradıcı və mübariz qadınların siyahısı az və yeknəsək deyil.

Fatma xanım Kəminə, Xurşidbanu Nətəvan, Hənife xanım Məlikova (Zərdabi), Səkine xanım Axundzadə, Mədine xanım Qayıbəyli, Xədicə xanım Əlibəyova, Gövhər xanım Qazizadə (Göyərçin), Həmidə xanım Məmmədquluzadə, Cavanşir, Ummulgülşüm, Köylü qızı Güllərə... bu siyahını bir az da uzatmaq olar. Həmçinin, babilik hərəkatının reh-

bələrindən Tahirə, Zərrintacın, Səttarxan hərəkatçılıarı Zeynəb paşanın və gizli təşkilata başçılıq edərək, Rusiyadan silah alıb Səttarxan mübarizlərinə göndərən Sona xanım Səfərovanın, Avropada ilk tehsilini tamamlaya bilməyib İsveçrə Universitetinin III kurs tələbəsi kimi ömrünü nakam başa vuran Leyla xanım Şaxtətinskayanın adlarını çəkmək mümkün deyil.

Səkine xanım Axundzadə Azərbaycan ədəbi və mədəni həyatına çox gərgin bir vaxtda, XIX və XX əsrin arycında, inqilablar və mübarizələr ərefəsində daxil oldu. O, Tağıyev Qız Məktəbində adı bir müəllim olmadı, gənc xanımları müasir düşüncəye, tərəqqiyə yönəldən canlı ünvanı oldu. Otuz beş yaşlı bu qadının, həyatda en doğma adamını itirmiş bu insanın fədakarlığı diqqətə layiqdir. Heybat Axundzadə (“Fəda”) şair olsa da, Səkine xanım dramaturgiya və teatr yolunu seçdi. Azərbaycanın ilk qadın dramaturqu kimi parlardı, pyeslər yazdı, onları uğurla tamaşaçaya qoysdu.

Səkine xanımın yaradıcılığı qədəm qoymasında təkəcə şair atasının xidmeti olmayıb, ailələrinə məxsus ziyalı ənənəsi ilə bağlıdır (bunu keçən əsrin 80-ci illərində bir söhbətimiz zamanı Camo Hacinskinin oğlu tarixçi-professor Camo Hacinski də xatırlatdı). Görkəmlı tədqiqatçı və ADR siyasi xadimi Camo Hacinskinin 1917-ci il 26 yanvar “Kaspı” qəzeti ndə yazdığı bir məqalədə “Zülmün səməresi” pyesinin tamaşaşası haqqında yazılınlar, eyni zamanda, Səkine xanım haqqında iddi. Tamaşa ilə yanaşı, müəllifdən də söz aylan tənqidçi yazırı: “Səkine xanım müsəlman sehnəsi yoldaşlıqla qoyması, bu sehnəni hədsiz sevenlərdən biridir. Demək olar ki, o, bu sahədə, hələlik, yegane yazıçı sayılır”.

Səkine xanımın əksər pyeslərinin orijinalları hazırda əlimizdə yoxdur. Lakin onların haqqında çap olunmuş rey və məqalələrdən aydın olur ki, əsərlərin mezzunu ne barədədir. Məsələn, rəsmən dramaturqun ilk pyesi “Elmin səməresi” pyesi hardasa “Anamın kitabı”nın xatırladır. Lakin bu pyes “Anamın kitabı”ndan 20 il əvvəl yazılb. “Elmin səməresi”ndə aile konflikti müxtəlif dünyagörüşü aile üzvləri arasında baş verir. Belə ki, Şərq müsəlman təhəsli almış, Nəsrulla xanla Avropa təhəsli almış Feyzulla xan arasında görünməz bir münaqişə mövcuddur. Səkine xanım bu pyesdə dramaturgiya materialını düzgün müəyyənleştirdi, öz obrazlarına Mirzə Cəlil kimi böyük ehtiras və dramatizm vər bilməmişdir. Dramaturqun “Gəlin və qayınana” pyesi də hemin mövzuya ilk işi salan əsərlərdən biri, daha doğrusu, birincisidir. Məlumdur ki, bu mövzuya xeyli xanım qədər sənədlərdən olmuş, sovet dövründə müxtəlif rəhbər vəzifələrde işləmişdir. Dramaturqun nəvəsi M.Misirxanov dövri mətbuatda şeirləri çap olunmuşdur.

Səkine xanım hem də rejissor olmuşdur. Tağıyevin Qızlar Məktəbində tamaşaşa qoyulan əksər əsərləri o, sehnələşdirmişdir. Nəcəf bəy Vəzirovun burada 1905-ci ilde tamaşaşa qoyulmuş “Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük” və S.M.Qazizadənin “Axşam səbri xeyir olar” (tebdildir) pyeslərini, məhz o hazırlamışdı.

Səkine xanım Axundzadənin həyatı fealiyyəti ilə əlaqədar yalnız bir tədbir 2002-ci ilin aprelində Qubada keçirilmişdir. Halbuki bu görkəmlə qadını daim yad etməyə borcluyuq. Bu yaradıcı insanın pyeslərinin, təbdillərinin əlyazmaları tapılarla, məktub və sənədləri əldə etmək mümkündür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması” istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

nım” 1918-ci ildə deyil, xeyli əvvəl opera ssenarisi kimi yazılmışdır.

N.Qəhrəmanlı daha sonra yazır: “Maraqlıdır ki, Azərbaycanda Novruz bayramı ilk dəfə rəsmi bayramı kimi 1917-ci ildə qeyd edilmişdir. Həmin il martın 16-da bayram münasibəti ilə keçirilən və 150-yə yaxın Azərbaycan qadınının iştirakı etdiyi bayram mərasimində on manat pul iana etmişdi.

Axundzadənin bir oğlu və bir qızı (Yusif və Hökümə) olmuşdur. Səkine xanımın oğlu Yusif Ağabəyov xalqımızın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etmişdi. O, 1917-ci ildə Qubada “Türk yurd” cəmiyyətinin və müvafiq ədəbi dərənəyin yaranmasında səməralı xidmət göstərmiş, milli istiqlal hərəkatının qabaqcılalarından olmuş, sovet dövründə müxtəlif rəhbər vəzifələrde işləmişdir. Dramaturqun nəvəsi M.Misirxanov dövri mətbuatda şeirləri çap olunmuşdur.

Səkine xanım hem də rejissor olmuşdur. Tağıyevin Qızlar Məktəbində tamaşaşa qoyulan əksər əsərləri o, sehnələşdirmişdir. Nəcəf bəy Vəzirovun burada 1905-ci ilde tamaşaşa qoyulmuş “Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük” və S.M.Qazizadənin “Axşam səbri xeyir olar” (tebdildir) pyeslərini, məhz o hazırlamışdı.

1920-ci il aprel çevrilişindən sonra Xədicə xanım öz sevimli eri, məşhur vekil, jurnalist və ictimai xadim M.Əlibəyovla Şəkiyə köçür və 40-ci illərin sonuna qədər orada yaşayır. O, burada həkim işləsə də, savadsızlığın ləğv edilməsində, mədəni və məsiət quruculuğunda fəal qadılardan olmuşdu.

**VAHİD ÖMƏROV,
felsefə üzrə felsefə doktoru**

Almanın əsas vitaminları onun qabığındadır

Həm yay, həm də payız və qış aylarında yetişən alma növleri var. Digər şirəli meyvələrdən fərqli olaraq almanın bütün ilboyu saxlaşdırıb istifadə etmək mümkündür.

AZERTAC xəber verir ki, almanın ölkəmizdə olan 300-ə qədər növündən 60-i sənaye üçün əhəmiyyətlidir. Almadan təbii halda istifadə etməklə yanaşı, bir sıra konservləşdirilmiş məhsullar-kompost, mürəbbə, povidlo, şire və cem hazırlanır. Onun tərkibi şəkər, üzvi turşular, pektin və aşçı maddələri, vitaminlər və s. zəngindir. Meyvənin tərkibində olan şəkərin əsas hissəsini təşkil edən qlükoza və fruktoza ürək-damar sistemi üçün çox faydalıdır.

Almanın qabılıq halda yeyilməsi daha məsləhətdir. Belə ki, onun tərkibində olan əsas vitamin və minerallər qabığında toplanır. Bu meyve tərkibindəki antioksidant sayesində ağıcyerlərin funksiyasını tənzimləyir, diabet riskini azaldır, beyni gücləndirir, qanı təmizləyir, ürəyi və dişləri qoruyur, bədəni enerji ilə təmin edir. Hər gün bir alma yemək infarkt riskini 24 faiz azaldır. Alma sakitləşdirici, yuxugətirici effekte malikdir. Onu ürək və baş ağrıları zamanı yeyəndə ağırlıksız təsir göstərə bilər.

Meyvənin qurusunu da sağlamlıq üçün çox faydalıdır. Quru alma nefəs darlığı və ürək xəstəliklərindən qoruyur və bədənde zərərli maddələrin xaric olunmasına kömək edir. Lifli olduğuna görə bağışqları təmizləyir, qaraciyər, revmatizm və şəkərli diabet zamanı da istifadə edilir. Alma qurusunun dəmləməsi ürək və həzm sistemi xəstəlikləri zamanı faydalı təsir göstərir.

Türkiyədə qədim küp-məzarlıq tapılıb

Türkiyənin Balıkesir vilayətinin Edremit rayonunun Kazdağları bölgəsində eramızdan evvel X əsrə aid olduğu ehtimal olunan Antandros qədim şəhərinin ərazisində küpməzarlıq aşkar olunub. AZERTAC xəber verir ki, Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi ilə Edremit bələdiyyəsinin birgə himayəsi əsasında aparılan arxeoloji qazıntı zamanı iki məzarlıq aşkarlanıb və ərazidə qazıntı işləri başa çatdırılıb. Ehtimal olunur ki, bu məzarlar, hətta eramızdan evvel II əsrə qədər qədim ola bilər.

İsveçdə Baş nazir vəzifəsi boş qalıb

Riksdaqa seçkilər bu il sentyabrın 9-da keçirilib. Seçkilərdə İsveçin Sosial Demokratlar Partiyası ile yanaşı, Yaşlılar Partiyasının, Solcu Partiyasının da daxil olduğu blok (40,7 faiz səsle) cüzi fərqli rəqibi Sağ Mərkəzci Alyansı (40,2 faiz) üstələyib. Beləliklə, iki bloku yalnız bir mandat ayırrı - birinin 144, digərinin 143 yeri var. Səsvermənin ilk nəticələri açıqlanandan sonra İsveç Sosial Demokratlar Partiyasının lideri Stefan Löfven bildirib ki, öz vəzifəsini tərk etmək niyyətində deyil. Bununla əlaqədar yeni çağırış riksdaqın ilk iclasında deputatların qarşısında hökumət kabinetinin hazırlı rəhbərinə etimad rəyi məsəlesi dayanıb. Səsvermədə 349 nəfərdən 204-ü Stefan Löfvenin yeni müddət üçün namizədləyi əleyhine səs verib.

Yeni çağırış İsveç parlamenti (riksdaq) krallığın hazırlı Baş naziri Stefan Löfvenin namizədləyini dəstəkləməkdən imtiyana edib. AZERTAC xəber verir ki, seçkilərdən sonra parlamentin ilk iclasında deputatların əksəriyyəti onun İsveç hökumətinin rəhbəri vəzifəsinə namizədləyi əleyhine səs verib.

Ses

Son sohifə

26 sentyabr

Cüdo üzrə dünya çempionatında daha iki çəkidə qalib və mükafatçılar müəyyənləşib

Bakida keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatının altinci günündə - sentyabrın 25-də daha iki çəki dərəcəsində qalib və mükafatçılar müəyyənləşib. AZERTAC xəber verir ki, çempionatın altinci günündə kişi cüdoçular 100, qadınlar isə 78 kilogram çəki dərəcəsində güclərini sınayıblar. Seksən səkkiz cüdoçunun mübarizə apardığı yarış gündə ölkəmizi "Rio-2016" Yay Olimpiya Oyunlarının gümüş medalçısı Elmar Qasimov və Zelim Kotsoyev təmsil ediblər. Ancaq cüdoçularımız mükafatçılar sırasında yer ala bilməyiblər.

Qadınların final yarısında niderlandlı Guusje Stinhuisə qalib gələn yaponiyalı Asiya çempionu Şori Hamada fəxri kürsünün ən yüksək pilləsine qalxıb. Niderlandlı Marhinde Verkerk və Rusiya idmançısı Aleksandra Babintseva dünya çempionatının bürünc medalına sahib olublar. Kişilərin yarısında qızıl medal uğrunda görüşdə gürçüstanlı Varlam Lipartelianı və Koreya Respublikasından olan cüdoçu Quham Ço üz-üzə gəliblər. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən görüşdə koreyalı idmançı qalib gələrək dünya çempionu adını qazanıb. Rusiya təmsilçisi Niyaz İlyasov və monqolustanlı Otgonbaatar Lxaqvasuren dünya çempionatını üçüncü pillədə başa vurublar.

Messi Ronaldoya səs verib?

FİFA-nın təşkil etdiyi ilin ən yaxşı futbolçusu və məşqçisi seçmədə kimin kimə səs verəməsi məlumat olub. FİFA-nın saytında yer alan xəbərə görə, "Barselona" və Argentina yiğmasının kapitanı Lionel Messi futbolculardan ilk pillədə Luka Modričin adını qeyd edib. O, 2-ci yerə Kilian Mbappeni, 3-cü yerə isə Kristiano Ronaldonu lağıq görüb. Beləliklə, Messi ilk dəfə Ronaldonun adını 3-lüyə daxil edib.

"Barselona" Serxio Buskets ilə yeni müqavilə imzalayıb

İspanyanın "Barselona" klubu futbolçu Serxio Buskets ilə yeni müqavilə bağlayıb. 30 yaşlı futbolçu daha üç il "Barselona" klubunun şərəfini qoruyacaq. Klub müqavilənin maliyyə tərəflərini açıqlamayıb. "Mən bu klubda çox xoşbəxtəm. Bura mənim ikinci evimdi. Artıq 16 ildir ki, "Barselona"nın formasını geyinirəm və bununla çox qurur duyuram. Ümidi varam ki, qarşidakı illerdə də klubaya faydalı olacağam", - deyə ispaniyalı bildirib.

Qeyd edək, ispaniyalı yarımmüdafıəçi "Barselona" klubunda 498 dəfə meydana start heyətdə çıxıb, 13 dəfə fərqlənib. S.Busketsin hesabında 33 məhsuldar örürmə var.

"Real" bu futbolçuya görə 80 milyon avrodan keçməyə hazırlır

Hollandalıyanın "Ayaks" klubunun yarımmüdafıəci Madrid "Real"ının diqqətini cəlb edib. "Kral" klubu 21 yaşı Frenki De Yonqa görə 80 milyon avrodan keçməyə hazırlır. İspaniya klubu bu transferə görə ciddi rəqabətlə qarşılaşa bilər. Belə ki, hollandalıyanın futbolçunu Fransanın PSG, İspaniyalın "Barselona", Almanıyanın "Bavariya", İngiltərənin "Tottenham", "Mançester Siti" və "Mançester Yunayted" klubları sıralarına qatmaq niyyətindədir. Frenki De Yong bu mövsüm "Ayaks"ın heyətində 13 dəfə start heyətdə yer alıb.

Abramoviç 2.3 milyard dolları rədd edib!

"Celsi"nin sahibi Roman Abramoviç ABŞ-in iş adamlarından birinin London klubunu almaq üçün göndərdiyi 2.3 milyard dollarlıq təklifi rədd edib. Qol.az-in Britaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, rusiyalı rehbərin klubu 3 milyard funt sterlinqdən aşağı qiymətə satmayı düşünmədiyi bildirilib. "Celsi"nin sahibinin Nyu-Yorkdakı banklardan olan Raine Group LLC ilə də yüksək məbleğə görə danışqlarının dayandırıldığı vurğulanıb. Qeyd edək ki, R.Abramoviç 2003-cü ildə "Celsi"ni 140 milyon funt sterlinqə alıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses"in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500